

“BYGDESPEILET”

Kommunal informasjonsavis for Nannestad

Nummer 1

2. årgang

Februar 1975

Utgiver: Nannestad kommune

Langvarig og komplisert sak foran sin løsning:

Kommunal renovasjonsordning klar for igangsetting med det første

Alt synes nå klart for at den kommunale renovasjonsordningen kan bli effektiv med det aller første. Det antydes at ordningen kan bli iverksatt fra begynnelsen av mars måned, uten at datoen foreløpig er helt klar. Kontraktforslaget mellom kommunen og de to renovasjonskjøerne, Lars Elton og

Innen hvert av sine respektive områder skal renovatørene ifølge kontrakten ta på seg oppsamling og transport av søppelen fram til fyllplass. Kommunen deles i to oppsamlingsområder. Det søndre området omfatter Holter sogn, samt deler av Nannestad begrenset til følgende skillelinjer: Gardermovegen fra Gardermoen til gamle Engelstad skole, herfra Engervegen til Nannestad kirke. Videre fra kirken til Hombledalen, over Hombledalen til Langerud, og langs Åsvegen til Rotua. Alle husstander som sogner til disse vegene tilhører det søndre renovasjonsområdet, og resten av bygda det nordre. Hvis det viser seg at antallet av husstander i det søndre området avviker vesentlig fra halvparten av samtlige, vil det senere bli aktuelt med en justering av grensene.

RENOVATØRENES FORPLIKTELSER

Renovatørene skal med egne transportmidler sørge for tømming av søppel en gang pr. uke. Hos enslige og trygdede blir det i enkelte tilfelle henting hver 14. dag. Renovatørene vil sørge for at det blir lagt ut nye sekker ved hver tømming.

Dersom avstanden fra et stativ til kjørbær veg er over 20 meter, må huseieren selv sørge for å bringe sekken fram til vegen eller et annet avtalt sted. Renovatørene har plikt til å påse at de gjeldende vekter overholdes, ajourføre abonnementslister, og angi tidspunkter for henting.

KOMMUNENS FORPLIKTELSER

Nannestad kommune vil være ansvarlig for en forsvarlig fyllplass, og kjørbær veg fram til denne. Kom-

munen skal også holde det nødvendige sekkemateriell, samt sekkestativer, og videre føre oversikter over abonnentene. Oppgjør til renovatørene skal skje månedlig, etter en nærmere bestemt pris pr. sekkeenhet og antall hentesteder. Renovatørenes godsgjøring skal kunne reguleres i takt med det vanlige pris- og kostnadsnivå. Kontraktenes tid er to år, med 6 måneders gjensidig oppsigelsesfrist.

REDUSERT AVGIFT FOR TRYGDEDE

Det foreligger en rekke søknader om fritak fra den kommunale renovasjonsordningen. En vesentlig del av disse søknadene kommer fra eldre og enslige personer. Teknisk utvalg har oppsøkt alle søkerne for nærmere å bli orientert om forholdene på de forskjellige stedene. På bakgrunn av de

innhentede opplysninger blir det foreslått at alderstrygdede og enslige får en årsavgift på 90 kroner. For alderstrygdede som har mottatt kommunale særytelser reduseres avgiften ytterligere til 45 kroner pr. år. Formannskapet har sluttet seg til disse forslagene.

Ifølge kontraktene kan renovatørene påta seg å fjerne avfall også fra forretninger, industri, hager m.v. Slik henting avtales direkte mellom renovatør og den som vil ha avfallet fjernet.

Med dette ser det ut til at sluttstrekk kan settes for en langvarig og vanskelig sak. Og dermed skulle en effektiv renovasjonstjeneste kunne bli igangsatt med det første, en tjeneste som er påkrevet, og som forhåpentligvis vil bli til nytte for oss alle!

— Vi er klar til å sette igang renovasjonstjenesten, sier renovatør «Syd», Lars Elton og renovatør «Nord» Arne Berntsen.

Dekker vi et informasjonsbehov?

Med dette presenterer vi vårt første nummer av informasjonsavisen for 1975. Fra før har vi to utgaver bak oss, og vi stiller oss spørsmålet om vi dekker det informasjonsbehov som det var forutsatt at vi skulle gjøre.

I en kommune med størrelsesorden som vår, er det klart at det er en rekke saker og hendelser som mer eller mindre angår den enkelte, og som sådan burde bringes til kjennskap for alle. Det å foreta en oppsummering av alle saker som blir behandlet av de folkevalgte organer i bygda vår ville imidlertid neppe være av særlig interesse i en informasjonsavis som kommer ut på kvartalsbasis. Mange av disse sakene ville uansett ha mistet sin nyhetsverdi, og dessuten følger lokalavisene opp med de saker som blir behandlet i kommunestyre, formannskap, skolestyre og bygningsråd. Det ligger for øvrig klart i informasjonsavisens formål at den ikke skal være en konkurrent til lokalavisene når det gjelder presentasjon av slike saker. Informasjonsavisens mål er nærmere å være et bindeledd mellom de folkevalgte organer, den kommunale administrasjon og vårt lesende publikum. Her legges det for øvrig vekt på at denne informasjon ikke skal være så altfor offisiell, og det er også ønsket at det kan bli en form for kommunikasjon begge veier. Det kan her nevnes at våre spalter står åpne for innlegg fra lesernes side, samtidig som vi i våre reportasjer forsøker å bringe stoff fra dagliglivets hendinger og situasjoner, ting vi mener kan ha alminnelig interesse for våre lesere.

Ut over dette har vi blant annet lagt opp til at i hvert nummer skal vi forsøke å bringe en artikkel av lokalhistorisk interesse. Det å gjøre bygda vår kjent for dens

innbyggere er etter vår mening en viktig informasjon. Selv om en vesentlig del av vårt stoff blir hentet fra hendelser og avgjørelser i kommunens ledelse og administrasjon, vil vi forsøke å spre våre artikler med stoff fra hele bygda. Når det gjelder det kommunale stoffet har vi i hvert nummer tatt for oss en av de kommunale organer eller etater. Vi har tidligere presentert ingeniør- og skolesektoren. Denne gangen har vi lagt vesentlig vekt på sosialsektoren, og vi har til hensikt å fortsette med slike presentasjoner.

Tilbake til spørsmålet; — fyller avisen sin oppgave som et informativt organ?

Det er kun vårt lesende publikum som kan gi svar på dette. Vi har forsøkt å «lodde» stemningen, og en ting kan i alle fall slås fast; — avisen blir lest! Vi har også «på folkemunne» fått positive uttalelser om vårt produkt, noe som imidlertid kan tolkes på så mange måter, ikke minst som en uttrykt velvilje ovenfor tiltaket et informasjonsavis. Hvorledes vi omsetter tiltaket i et lesverdig produkt er en annen sak. Det er derfor vi gjerne skulle se at leserne kunne gi uttrykk for sine meninger. Vi er avhengige av denne kontakten. Først og fremst i forslag til aktuelle artikler i avisen, men også som et korrektiv til den linje vi hittil har lagt opp til. Har du noe på hjertet som angår informasjonsavisen, vennligst kontakt en av redaksjonsutvalgets medlemmer (se nederst til venstre på denne siden), eller, om du vil, presenter din mening i form av innlegg til vår «Lokal Debatt»-spalte. La oss på denne måten tilstrebe å få den beste kontakt mellom avisen og leserne!

Redaksjonsutvalget.

«BYGDESPEILET»

Kommunal informasjonsavis for Nannestad
Utkommer 4 ganger årlig — Opplag: 2 200

Ansvarlig redaksjonsutvalg:

Ola Holter, formann
Terje Granerud
Marit Berntsen
Inger Johanne Johansen
Bente Nygård

Faglig leder:

Reidar Otto Brovold

a a - trykk, Roseveien 1 B, Lillestrøm

Fagorganisasjonens inntog i Nannestad:

Holter skog- og landarbeiderforening den første i landet med kollektiv tariffavtale for jordbruket

En kan vel si at arbeiderne i skog og landbruk var av de siste som kom med i fagorganisasjonens rekker. Det var dog gjort forsøk allerede fra 1914, men i de åra som fulgte viste det seg at det gikk mindre bra fordi de da var organisert i papirarbeiderforbundet. Forholdene var jo så vidt forskjellige i industrien og skogen. I industrien var jo arbeidsforholdene av fast karakter, med bestemt arbeidstid og fast arbeidssted, mens forholdene i skogen var mer sesongbetont og uten bestemte arbeidsplasser. Dette kunne, som nevnt, ikke gå bra, og det bare hanglet på en slags måte en 12—13 års tid, og medlemstallet av skogsarbeidere ble stadig mindre. Medlemmene kom for øvrig i denne tid vesentlig fra de store skogdistrikter langs Glommavassdraget...

Men i 1927 ble der så dannet et eget skog og landarbeiderforbund med sete på Kongsvinger. Og i 1928 ble de første skog og landarbeiderforeninger stiftet i Nannestad. De som var først ute var vel Moreppen, for denne forening hadde nr. 3 i forbundets register. Deretter fulgte Nannestad med nr. 270, Holter nr. 271, Bjerke nr. 558 og til sist Midtbygda nr. 853.

Det arbeide foreningene tok fatt på var å forsøke å få opprettet arbeidsavtaler — tariffen — og derigjennom få forbedret lønns- og arbeidsvilkår. Det var jo dette som var hovedformålet. Til å begynne med var det noen få — særlig trelasthandlerne — som stilte seg positivt og undertegnet avtale, men de fleste, og deriblant almenningene, satte seg på bakbeina. Det var mange som på dette tidspunkt betraktet skog og landarbeiderforeningene som oppviglere, og som virket på dem som den berømmelige røde klut på oxen.

Der hvor avtaler ble opprettet ble det ikke så store lønnsforhøyelser. Det var allerede begynt å bli trangt om skillingen, og karakteristisk nok ble fagorganisasjonens lønnsarbeide i denne periode kalt «femørespolitikk».

Men tross all motstand gikk det da fremover, og som en kuriositet kan nevnes at Holter skog og landarbeiderforening var den førs-

NÅ ER VI

7 181 Nannestadsokninger

Ved årsskiftet var folketallet i Nannestad kommet opp i 7 181. Dette er en tilvekst på 133 i løpet av siste år. For øvrig ble det født 88 i 1974, samtidig som 70 døde i samme tidsrom. 497 personer flyttet inn i bygda, og 382 «utvandret» til andre kommuner.

Alf Myrhaug, kjent veteran fra arbeiderbevegelsen i bygda, gir her et tilbakeblikk på fagorganisasjonens inntog i Nannestad.

te i landet som fikk opprettet kollektiv tariff for jordbruket.

Det som var en medvirkende årsak til at det etter hvert gikk lettere å få i stand arbeidsavtaler var opprettelsen av de to motpolar Skogbrukets Arbeidsgiverforening og Jordbrukets Arbeidsgiverforening. Flere og flere arbeidsgivere ble medlem i disse, og dermed var fagorganisasjonen anerkjent også i Nannestad.

Foreningene ble etter kort tid sluttet sammen i en fellesorganisasjon, Nannestad Bygdesammenslutning, og igjen deretter utvidet til en fellesorganisasjon omfattende Ullensaker, Gjerdrum og Nannestad — Vestre Romerike lokalsammenslutning.

Av andre yrker som kom med i fagorganisasjonen etter hvert kan nevnes vegarbeiderne og bygningsarbeiderne. For de siste ble det like før siste krig opprettet kollektiv arbeidsavtale for Ullensaker, Gjerdrum og Nannestad. Men skog og landarbeiderforeningene fikk ikke lenge beholde medlemmer fra andre yrker. Så snart det ble så mange at det hadde noen betydning ble de forlangt overført til de respektive spesialforbund. Men en forstår at Skog og landarbeiderforeningen også virket som en nybrottspløgg for fagorganisasjonen som helhet.

Alf Myrhaug.

Hva er en regionplan?

Revidert plan foreligger for Oslo og Akershus. Vil også gi retningslinjer for Nannestads framtid

Det er to relativt nye begreper som en stadig støter på i aviser og andre massededia; — regionplan og regionplanlegging. Selv om vel de fleste har visse forestillinger om hva dette dreier seg om, er det likevel mange som stiller spørsmålet om hva er nå egentlig dette med regionplanlegging. Svaret på spørsmålet blir gitt i den såkalte «Plan 74», som er et forslag til regionplan for Oslo og Akershus. Dette dokumentet, som er utgitt av regionplanrådet i samme distrikt, er en revidert plan, med bakgrunn i et tidligere utkast. Ifølge rådet er «Plan 74» en kortsiktig koordineringsplan, som i størst mulig utstrekning bygger på de berørte kommuners egne planer. Den har som siktemål å gi et svar på utviklingen fram til 1985, og det vil senere bli fulgt opp med alternative planer for regionens utvikling på lengre sikt. Det forslag som presenteres i «Plan 74» skal viderebehandles av de organer som har ansvaret for den endelige utarbeidelse av regionplanen.

Ser vi nærmere på spørsmålet om hva regionplanlegging står for, finner en at bygningsloven definerer den som «en oversiktsplan

for samordning av grunn for felles løsning av spørsmålet om anlegg og innretninger til dekning av almene behov i to eller flere kommuner».

Dette var en forferdelig sak, som bør fordøyes porsjonsvis! Nok om det. Loven gir svært vide rammer for hva en regionplan skal inneholde, noe som gir regionplanrådene en god del frihet hva angår planens utforming.

OSLO OG AKERSHUS

Ansvaret for regionplanleggingen i Oslo og Akershus er tillagt regionplanrådet, som ble oppnevnt i 1968. Dette rådet består av 78 medlemmer, som blir valgt av kommunene etter antall innbyggere. I tillegg kommer formannen, som er oppnevnt av Staten. Selve rådet har egne undervalg for Follo, Romerike og det såkalte Vestområdet.

Et utkast til regionplan forelå i 1970. Dette ble lagt til grunn for det videre arbeid, supplert med diverse uttalelser fra en rekke offentlige og private instanser. Den reviderte «Plan 74» har følgende mål:

— å gi uttrykk for en ønsket utvikling for regionen, basert på

regionale målsettinger.

— å illustrere et ønsket regionalt utviklingsmønster, og samtidig angi rammen for regionens vekst

— å tildele den enkelte kommune visse roller når det gjelder boligbygging, vekst i antall arbeidsplasser, og utbygging av lokale sentra

— å gi retningslinjer for arealdisponeringen i regionene.

Med disse hovedoppgavene tilfredsstiller planen bygningslovens intensjoner. Det er så den enkelte kommunes oppgave å gjennomføre planens retningslinjer ved sine lokale generalplaner og reguleringsplaner. På enkelte punkter vil planen trenge en videreføring i form av spesialutredninger, eksempelvis vil dette være aktuelt i forbindelse med Norsk Vegplan II.

HVA ER MALET?

Ved utarbeidelse av «Plan 74» er det blant annet nyttet eksisterende planer i de enkelte kommuner, eksempelvis generalplaner, reguleringsplaner og boligprogrammer. Planens målsetting er samlet i 31 punkter, som spenner over sektorere dimensjonering av regionens vekst, boligbygging, boligmiljø,

service, næringsliv, arbeidsplasser, naturressurser, miljø, rekreasjon, kommunikasjoner, vann, avløp og økonomi.

Selve utbyggingsmønstrene er angitt i fire forskjellige alternativer, avveid etter ulike arealdisponeringer. Det planlagte utbyggingsmønsteret er forøvrig i stor grad preget av de fysiske forutsetninger. Hensynet til vern av viktige naturressurser har blant annet som konsekvens at regionens vekst blir holdt innenfor klart avgrensede områder. For vår kommunes vedkommende betyr dette at veksten vesentlig blir lokalisert til eksisterende tettsteder, hvor ekspansjonen kan finne sted uten konflikt med jordverninteressene, og uten at utbyggingen får negative sosiale eller kommunaløkonomiske konsekvenser. Det legges vekt på å skape et tilfredsstillende service- og arbeidsplassstilbud, helst ved bygging av tettsteder langs hovedkommunikasjonslinjene.

RAMME FOR REGIONENS VEKST

Det er en målsetting at andelen av arbeidsplassstilveksten ikke skal

Fortsetter neste side

MAURA SENTRUM peker seg ut til et sentrumsområde såvel i praksis som i de foreliggende planer på lengre sikt. Her finner en da også en rekke forretninger og andre serviceinstitusjoner. Bildet viser et utvalg av de nye forretninger som er kommet til i løpet av de siste årene. Flere vil sannsynligvis komme i framtida.

Ny bestyrer ved Nannestad sykehjem:

„Trivselen
viktigst —
ikke ordens-
reglene!“

Bestyrer Helle: « Sykehjemmet må ikke isolere seg. Det må være en del av livet i bygda.»

Det er nå omkring ett år siden de første pasienter inntok Nannestad sykehjem, og mange lovord er berettiget sagt om denne flotte institusjonen. Med sine 76 sengeplasser er den da også et godt tilbud til syke og gamle både i vår egen bygd og ellers i fylket. Dessuten har hjemmet betydd mange kjærkomne arbeidsplasser — på lønningslisten står bortimot 100 navn. Og den som skal være sjef og få alle disse til å trives, såvel pasienter som personale, er bestyreren.

«Bygdespeilet» hadde i denne forbindelse en liten samtale med Helle og frue. Vi finner dem på Preståsen 5 i Midtbygda.

— Bestyrer Helle, får vi lov å spørre om alder og personlig bakgrunn?

— Jeg er 44 år, og har de siste 10 år og vel så det hatt mitt arbeide ved Diakonhjemmet i Oslo, — de siste år som avdelingsleder. Mitt fødested er Stanghelle i Vaksdal på Vestlandet.

— Og fru Klara Helle?

— Jeg er fra Refvik ved Måløy, og ellers utdannet sykepleier.

— Som kanskje skal besette en av de ledige stillingene ved sykehjemmet?

Endret utlånsdag ved folkebiblioteket

Bibliotekar Lilla Laache melder at folkebibliotekets utlånsdager nå er endret slik at de faste kvelds-åpninger blir på mandager, torsdager og fredager. Tidligere var det utlån på onsdager, men dette er flyttet til torsdagene. Dette for å komme i takt med den utvidede kontortid for de kommunale kontorene, samt at torsdag også er badedag i svømmeanlegget.

— I hvert fall ikke foreløpig. Vi har 6-årige Arne å ta hensyn til. Han må først falle til ro i miljøet før jeg kan tenke på å ta arbeide.

— Hvordan ser dere på familiens forhold til sykehjemmet? I de gode gamle dager var bestyreren så å si gift med jobben.

— Bestyreren bør ikke bo vegg i vegg med arbeidsplassen. Mest fordelaktig er det å bo for seg selv — tror vi har mer å gi da. Familien kan allikevel få betydning for pasientene.

— Kommer du med ordensregler for ditt nye arbeidssted?

— Nei, noe slikt var ikke med på flyttelasset, skal tro det går bra uten.

— Fra før er det bare 2 menn blant de mange ansatte, nemlig vaktmesteren og hans assistent — begge er svært populære. Trenger vi flere mannfolk?

— Det er nok gunstig for pasientene at begge kjønn er representert, både av hensyn til tunge løft og trivselen på avdelingen. At vi ikke finner flere mannlige hjelpepleiere skyldes nok både tradisjon og en relativt dårlig lønns plassering.

— Hvorfor nettopp Nannestad — og tanker for fremtiden etter én arbeidsdag?

— Nannestad ble det vel nokså tilfeldig, men vi er glade for å komme hit. Alt ser ut til å ligge godt til rette for at vi skal trives. Gjør vi det, vil det forhåpentligvis forplante seg til resten av personalet — til beste for pasientene og deres pårørende.

B. N.

Men også i planleggings- og byggeperioden er denne person viktig, og man sto nokså opprødd da daværende bestyrerinne ved aldershjemmet, Maren Hoel, falt bort.

Den som sporty, men midlertidig, påtok seg jobben, var søster Gerda Nilsen fra Lørenskog. Etter vel utført tjeneste i innkjøringsperioden overlot hun ved årsskiftet roret til diakon Kristian Helle.

Fra foregående side

overstige dagens nivå sett på landsbasis. Dette gir en ramme på 425.000 arbeidsplasser i regionen i 1985, mot 388.000 i 1970. Sett i en større sammenheng vil dette bety en vekst i folketallet på 0,83 prosent i årlig gjennomsnitt. Dette vil igjen ha sin betydning for beregnet boligbygging og arbeidsplassutbyggingen.

Når det gjelder selve det fysiske utbyggingsmønsteret legger forslaget opp til en stor grad av desentralisering av byveksten sammenlignet med tidligere års utvikling. Dette har sammenheng med ønsket om en større regional balanse mellom arbeidsplasser og boliger, samt hensynet til bevaring av dyrkbar jord. I planen blir det antydnet egne utbyggingsmønstre for blant annet Romerike. Her regnes det med at det i løpet av årene 1974—1985 vil bli bygd 24 300 boliger på Romerike. Til sammen vil området få en tilvekst på 13 300 arbeidsplasser i samme periode.

GJENNOMFØRING AV PLANEN

Regionplanrådet har ikke selv midler eller myndighet til å gjennomføre planens intensjoner. Her kommer de folkevalgte myndigheter inn i bildet. Disse er imidlertid i stor grad avhengig av informasjon som setter den enkelte kommune inn i en større sammenheng, og her vil rådets anbefalinger spille en vesentlig rolle. En regionplan er derfor i seg selv et virkemiddel, da den inngår som en del av beslutningsprosessen.

Det er klart at en regionplan, slik den er skissert i «Plan 74» er av den største betydning for formingen av regionens framtid. Ikke minst berører den utformingen av vårt lokale bygdesamfunn. Her er det sikkert mange spørsmål som etter hvert melder seg, både på områdene samarbeid om å løse de framtidige oppgaver, og kanskje i like stor grad utformingen eller endringen av det bestående bygdesamfunn. Kanskje finner en nettopp på den miljømessige siden årsaker til konfliktsituasjoner med henblikk på planens gjennomføring. Et omfattende arbeid er imidlertid forestående, såvel fra planleggerens som fra myndighetenes side.

La oss håpe at de lykkes i sitt arbeid!

ROB.

For Nannestads vedkommen- de er det nedsatt et utvalg som skal framlegge sine kommentarer til den foreliggende regionplan. Formann i dette utvalget er herredagsagronom Einar Nordengen, som opplyser at saken er under arbeid, og at utvalgets kommentarer vil bli presentert for formannskapet for videre behandling med det første. Kommunestyret vil så ta den endelige stilling til kommunens synspunkt på regionplanen slik den foreligger.

Gruvedrift i Nannestad

I gamle dager var det alminnelig mening at fjella i vestre delen av Nannestad inneholdt ikke bare gråstein og andre vanlige bergarter, men også metaller av verdi.

Det er derfor naturlig at dette førte til at mange skjerpet i åsen mellom Nittedal og Nannestad omkring århundreskiftet. Allerede i 1880-åra begynte det, men ble ikke av noe større omfang før i 1905—1907.

Av gamle papirer som jeg har, framgår det at det var mye skjerping

Midtpunktet for gruvedriften ble Engelstad seter i Holter almenning, og her ble også de fleste hus bygd. I 1906 ble det første hus bygd med et rom til kontor og to rom som brakke. Det er det huset som framleis står på Engelstadvangen. Trær ble hogd og teljet til firkant, og bord og planker ble kjørt fra Rudøde i Moreppen til Røtterudsmoen. Da det ikke var kjørevei i skogen, ble materialene lagt på stutting eller lunnedrag, etter at hvert bord og hver planke var forsynt med et hol i enden, så stort at en kunne få et tau gjennom det. Med dette tauet ble så materialene bundet fast. På Engelstadvangen kan en i nordre enden av huset se ei vindski med slikt hol. Det skulle ikke lite til å holde, når en skulle kjøre et slikt lass på en steinet setervei. Dynamitten ble fraktet på hesteryggen, og spiker og annet småmateri ble kjørt på sleip.

Om morgenen dro 3—4 hester i rad og rekke av sted og kom ned igjen om kvelden. Veien gikk over Sør-setra og var meget bratt, særlig den siste delen. Det var et fælt slit både for folk og hester. Den gang var det 15—20 mann ved

gruvene, og de flyttet inn i huset så snart det var ferdig.

Den egentlige bygging foregikk i 1907 og 1908. Det var da lagt vei til Hakkim — om lag 2 km — og derfra kunne en bruke godseier Youngs vei til Hakadal. Til å begynne med stilte godseieren seg helt avvisende og nektet gruveselskapet å bruke hans private vei. Folk fra gruvene måtte bære stål, hakker, slegger m. m. forbi hans gård Aas, og det til og med om natta. Han var representant for det gamle syn og ville stenge for det nye, men han skiftet mening og stilte seg meget velvillig til gruvedriften.

I 1908 ble veien til Nannestad bygd. Den er 7 km, regnet fra Engelstadvangen til almenningsgrensa. Den er nå bygd om av Nannestad almenning, men ser vi på den første veien som ble bygd, ser vi at den mest mulig er lagt til tørre steder, selv om den der ved ble bratt. Slik ble veiene lagt i den tida. Den kostet 10.000 kroner, selv om grunneierne — så nær som en — ga fri grunn.

Hvem betalte så drifta? Det ble dannet et selskap, Bergverksaktieselskapet Norge, men dette ble

fra 1905. Det var ikke bare av folk fra Nannestad, men også fra Hadeland, Oslo, Nittedal, ja, helt fra Mjøndalen.

Det var sikkert store forhåpninger disse karene hadde. Hvis de bare fikk solgt rettighetene sine, kunne det kanskje bli noen tusen kroner, eller om det bare ble noen hundre, ville det kanskje rette opp den økonomiske stilling, som for mange var dårlig. Dette var jo før de to store verdenskrigene, og da hadde pengene en helt annen verdi enn nå.

dannet av og eides av et tysk selskap med gruver og avdelinger over hele verden. Dette selskapet brukte om lag en million kroner ved gruvene i Nannestad og Nittedal.

Like før det tyske selskapet skulle overta, vedtok Stortinget en lov om at utlendinger måtte ha konsesjon for å kunne drive. Selskapet søkte om konsesjon, som ble enstemmig anbefalt av kommunestyrene i Nittedal og Nannestad og av Akershus fylke. Anbefalingen betydde ikke at alle så med blide øyne på denne nye drifta, for den ville føre med seg at arbeidsprisene ville gå opp, og det ville bli konkurranse om arbeidskrafta. For den kommunale økonomi, først og fremst for Nannestad, ville gruvedriften bli av stor betydning, for skattegrunnlaget ville bli atskillig bedre enn før.

For om mulig å få saken i orden sendte de skjerpere som var mest interessert et skriv til Regjeringen og til stortingsmann Martin Løken i Ullensaker.

De fire skjerpere som skrev til Regjeringen, fikk også foretrede for den, som lovet å se nøye på saken. Konsesjon ble så gitt 19. juni 1908 for 99 år.

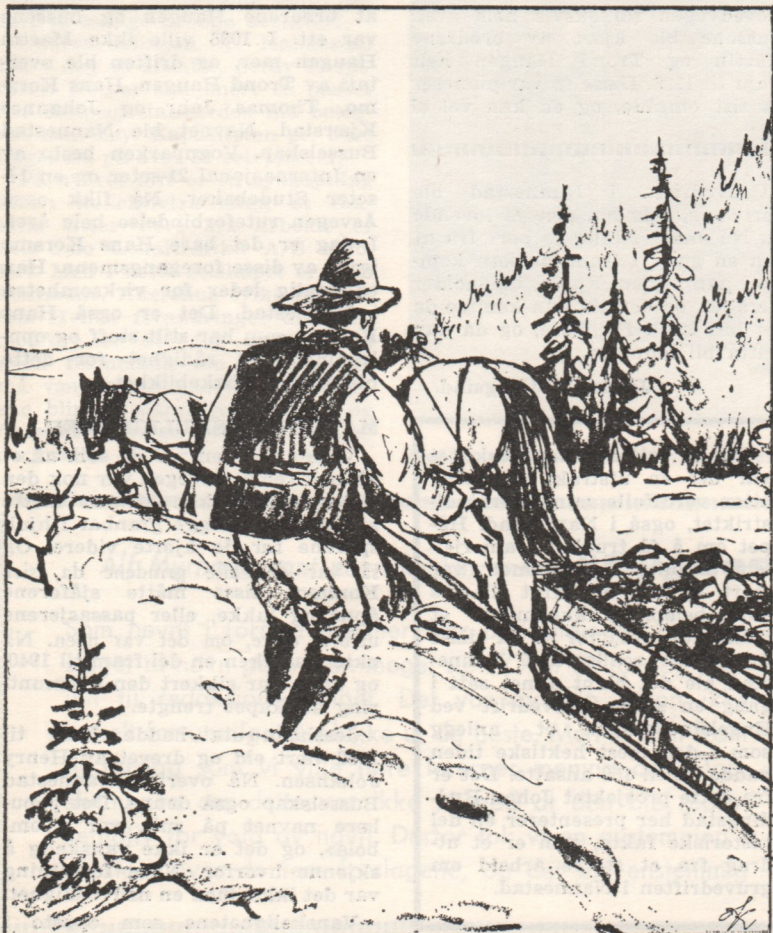
Ved gruvene var det under vei-bygginga om lag 150 mann som arbeidet ved gruvene, dessuten to stigere (gruvekyndige arbeidsformenn), en materialforvalter, en ingeniør og en direktør. Foruten disse funksjonærene kom det stadig tyskere hit og så på drifta.

Arbeidet gikk dag og natt. Alminnelig dagpris var 3 kr., men inne i fjellet var det gjerne litt mere, men kunne også bli mindre, hvis fjellet var vanskelig.

Hva var det så en fant her, og hvilket innhold har disse fjella? Det en først og fremst fant, var sinkmalm, altså en blanding med forholdsvis mye sink. Av sinkmalm er det flere slag, og det viktigste slaget — sinkblende — fant en i disse gruvene.

Steinen i disse gruvene er meget

Fortsetter neste side

"Nannestadbussene" har rullet i Fra ombygd lastebil til moderne kollektivtrafikk

Nannestadbusen har i snart 54 år trafikkert strekningen Nannestad—Oslo, eller Kristiania som hovedstaden het da. Før den tid brukte vel folk hest og vogn, noen var vel så heldige å ha en sykkel, og andre tok beina fatt. Men i 1921 fikk Nannestad sin første buss. Den skiller seg nok noe ut fra de bussene som i dag trafikkerer veiene, men det var et framskritt. Bussen var en ombygd lastebil av typen G.M.C. Denne ble påbygd tak, og på sidene var en slags duk med celloid til ruter. Det ble plassert en benk på hver side, inngangen var bak. Antall plasser var 12. Mannen som satte det hele i gang het Martin Haugen og var fra Holter. Kjenner en nannestadsokningene rett så ristet de nok litt på hodet av dette og tenkte at detta går itte!

Men Haugen hadde vært fram-synt, og i 1924 ble bilparken utvidet. Det ble kjørt en tur til Oslo hver dag, med avgang fra Nannestad kirke kl. 06.30 og ankomst Ankertorget to timer senere. Ruten ble bare kjørt i sommermånedene, og bare hovedvegen. Kom snøen tidlig måtte busen innstille, for snøplogen ble trukket av hester, og det tok sin tid. Billettprisen ble utregnet etter 15 øre pr. km, det vil si ca. 15 kroner tur/retur Nannestad—Oslo.

PIONERENE

BRØDRENE HAUGEN

I 1924 ble det innkjøpt en bil til, med plass til 16 passasjerer. Trond Haugen, bror av Martin Haugen, var sjåfør, med sertifikat nr. 13.

Dette er veteraner i busstransporten i bygda. En stolt «chauffeur», Martin Haugen, og en av de aller første bussene som rullet i distriktet.

Den første ordinære buss ble innkjøpt i 1926, en Studebaker med plass til 18. I 1928 nok en buss. Rutenettet var nå utvidet til å gjelde Asvegen om sommeren og

Hovedvegen forsøksvis hele året. Bussene ble kjørt av brødrene Martin og Trond Haugen helt fram til 1936. Disse to var pionerer på sitt område, og en kan vel si

at brødrene Haugen og bussene var ett. I 1936 ville ikke Martin Haugen mer, og driften ble overtatt av Trond Haugen, Hans Korsmo, Thomas Jahr og Johannes Kjerstad. Navnet ble Nannestad Busselskap. Vognparken besto av en Internasjonal 21-seter og en 14-seter Studebaker. Nå fikk også Asvegen ruteforbindelse hele året. I dag er det bare Hans Korsmo igjen av disse foregangsmenn. Han er daglig leder for virksomheten i Nannestad. Det er også Hans Korsmo som har stilt stoff og opplysninger til rådighet for dette historiske tilbakeblikket.

Fra foregående side

innholdsrik, og derfor så det meget lovende ut, men når det ikke gikk som ventet, kom det av at det den gang ikke var mulig å få rensesinkmalmen for en pris som ville gjøre drifta lønnsom. Prøver ble sendt til mange forskjellige gruver, men uten resultat. Senere viste det seg at malmen kunne renses elektrokjemisk, og det ble prøvedrift ved Grua på Hadeland. Drifta der ble også drevet av det samme tyske selskapet. Nå så det lovende ut, men så gikk kursen på krona opp, og foreløpig ble ikke drifta lønnsom.

Den første verdenskrigen — 1914—18 — gjorde at drifta ble innskrenket og i 1916 innstilt. Flere av de tyske eierne var offiserer og falt i krigen, og dette gjorde vel også sitt til at drifta ble slutt.

Brakkene ble i flere år holdt ved like, men senere solgt til nedrivning. Maskiner og lagervarer ble også etter hvert solgt. Noen lagerhus og andre mindre hus sto til de falt sammen under snøtyngden, bare kontorbygningen ble stående igjen.

Rundt Engelstadvangen var det

i alt 179 skjerp, hvorav 115 i Nannestad sogn, 50 i Holter og 14 i Nittedal. Nå ligger det veldige steinhauger ved gruveåpningene med tusener av lass, og en skjønner lett at her er det utført et veldig arbeid for å finne ut hva fjellet inneholdt uten å regne med noen inntekt på lenge. Selvfølgelig regnet eierne med muligheten av lønnsom drift, og det hadde det vel også blitt om ikke-verdenskrigen 1914—18 hadde kommet.

Rundt Engelstadvangen er det gruvehol i massevis. En del av dem er bare noen meter nedover eller innover i fjellet. Litt nede i lia mot Nannestad er det en tunnel, som heter Gruelia og er om lag 1 km. lang. På toppen ovafor er Erdmann, som går 100 m. ned i fjellet. Disse to — Erdmann og Gruelia — møtes inne i fjellet. Det var stor spenning da det skulle bli hol mellom disse to. Erdmann sto full av vatn. Tunnelen i Gruelia kom ikke rett på Erdmann. Nye oppmålinger og utregninger ble foretatt, og disse stemte med de første. Det ble gjettet på at en eller flere plugger til å sikte etter for å holde retningen, var flyttet. Om litt ble det skutt hol.

Gruvedrifta i Nannestad ble kortvarig, selv om den så lovende ut. Nå skal vi ikke se bort fra at den en gang i framtida kan komme i gang igjen. Fjellet inneholder metaller, og den tid kan komme da det blir bruk for disse, og da kan drifta bli lønnsom.

Johan Ryddingstad.

Straks etter århundreskiftet var det en utstrakt skjerpning etter verdifulle mineraler i distriktet, også i Nannestad. Håpet om å få trukket fram fjellets skjulte rikdommer var stort, og det ble ofret til dels store beløp, og ikke minst et beinhardt slit, for å få disse drømmene realisert. I Nannestad ble det blant annet satt i gang en større prøvedrift ved Engelstadvangen, et anlegg som i den mest hektiske tiden hadde inntil 150 ansatte. Det er fra dette prosjektet Johan Ryddingstad her presenterer en del historiske fakta, som er et utdrag fra et større arbeid om gruvedriften i Nannestad.

MANGE VANSKELIGHETER

Vegstandarden var da som nå et aktuelt tema. Asvegen var nok den dårligste, og ikke sjelden måtte sjåføren ut å legge granbar i hjulsporene før de kjørte videre. Og så var det alle grindene da, sier Korsmo, disse måtte sjåførene åpne og lukke, eller passasjerene utførte dette, om det var noen. Nå økte trafikken en del fram til 1940, og dette var sikkert den oppmuntrende selskapet trengte.

Jessheim-ruta hadde fram til 1939 vært eid og drevet av Henry Johansen. Nå overtok Nannestad Busselskap også denne. Det populære navnet på ruta var «Tom-bola», og det er ikke vanskelig å skjønne hvorfor. Noen forretning var det ikke, men en nødvendighet.

Vanskelighetene som oppsto i

mer enn et halvt århundrede

krigsårene var ikke så enkle å løse. Kravene var ikke slik de er i dag, og folk har en egen evne til å omstille seg når det er virkelighet. Et eksempel på dette er når en får plassert 60 mennesker i en buss til 24. Det er kanskje det som kalles samarbeide! Det har vært mange historier om spennende byturer i krigsårene, da bilene hadde knott til drivstoff. Farten oppover bakkene var ofte ikke større enn at en kunne gå med de. Men allting har en ende. Også krig, heldigvis. Men vanskelighetene var der fortsatt, og selskapet måtte klare seg med to tyske busser. Tas det ikke helt feil, var den ene en Reo. Hvorfor denne bussen spesielt nevnes er at den hadde så mange «nykker». Plutselig stoppet den, — sjåføren måtte ta opp lokket til motorkassen, bruke en kjepp nede i motoren, — og så kjørte den videre! Men god og varm var den!

SAMENSLUTNING I RBT

Fra 1945 var det en stor økning i trafikken. Selskapene i Nannestad, Gjerdrum, Sørums, Skedsmo og Nittedal sluttet seg delvis sammen i Ankertorget's Samkjørende Bilruter. Dette varte til 1962, da det ble full sammenslutning i selskapet Romerike Busstrafikk A/S. Foruten vanlig passasjertrafikk er skolebarnkjøring blitt en fast inntektskilde, — en utgiftspost på de kommunale budsjettene som har ført til mange heftige debatter!

Underavdelingen i Nannestad har i dag 28 ansatte, herav 20 sjåførere. Det er stasjonert 20 busser her fast, og standarden må betegnes som høy. Kapasiteten pr. buss ligger nå på over 50 seteplasser.

På nyåret 1975 er en nyskaping innen kollektivtrafikken et faktum. Etter flere års arbeide er Stor-Oslo Lokaltrafikk A/S etablert. Med i dette selskapet er Oslo kommune, Akershus fylke og Statens. Hvilke forandringer dette vil medføre er det for tidlig å ha noen formening om. Men målet må være at tilbudet til trafikantene blir så attraktivt at flere og flere benytter de kollektive transportmidler.

M. B.

BESVÆRLIG BYTUR MED BUSS ...

Det har ikke alltid vært like behagelig som idag å foreta en bytur. Vi lar følgende utdrag fra Gunvor Rønning Aasen's berømmelige revyviser fra tiden like etter frigjøringen tale for seg selv:

Skulle du sett på maken tel blei —
trur'u itte ruta reiste sin vei,
her har je sti og fleire med meg,
men reiser forbi i fykende fei.
Slik har je' sti så mangen en gang, —
fullstappa sekk og stort mjølkespann,
kjøttdeig og flesk og egg, hveitemjøl
går vel tel byen snart ta seg sjøl.
Men reiser forbi — ja, reiser forbi —
i det har jo sjaffør'n trening,
jada, han reiser forbi, ja reiser forbi,
ja er'e noe mening —
i en slik'n forbikjøringspolitikk,
skal detta være or'ntlig rutebiltrafikk?
nei, men den må dom nok, med den må dom
reise mye, mye lenger.

Fra Maura så er'n jo stappande stinn,
heile Bjørnsokten har jo der klint seg inn,
skaru' tel Jessheim eller tel by'n
er bilen så full så det er et syn.
Tel Jessheim det går et Osebergskib,
borte er både master og rigg,
dyttebillett vi har alle mann,
og rett som det er så så står'e i brann.

Det humper og går, det humper og går,
det knaker i heile riggen,
vi sitter og står, sitter og står,
og så staner heile briggen.
Det er det værste framkomstmiddel no'n har sett i gang,
og selbot var det om'n snart gikk opp i brann —
men det humper og går, det humper og går,
ja det ska' je' si er mosjon.

Men så er'e samma nøa igjen
å få seg en plass på rutebil'n hjem,
je' stiller i kø en tre timers tid,
når bilen så kommer da blir'e strid.
Da utkjempes det en drabelig kamp
så tørje' det står i røyk og i damp,
med hatten på beine kommer je' inn,
gebisset i handa, nasan mangler skinn. —
men plassen er min, plassen er min,
den har gammel-lensmann sikret,
på fanget hass gett, sitter je' trygt,
der sitter je' fast som spikre.
Da kan dom andre stå så my' dom vil for oss,
og hvis dom vil så kan dom jammen bare slåss,
for vi koser oss, ja, vi koser oss
og gler oss til neste bytur.

Det er en viss overgang til dagens moderne busspark. Her fra RBT's garasjer i Maura.

Alf Myrhaug vant navnekonkurransen: «Bygdespeilet» ble avisens navn

Som nevnt i forrige nummer, var oppslutningen om forslaget til navn på avisen meget stor. Over 50 forslag kom inn til redaksjonsutvalget. Det var av den grunn ikke enkelt for utvalget å plukke ut de beste. Men vi fant fram til forslag som vi ville høre lesernes mening om. Oppslutningen om dette var ikke så god at den ble representativ for valg av navn. Derfor tok vi en avstemning i utvalget over de fem forslagene, og det ble enstemmig

vedtatt at navnet på avisen skal være «Bygdespeilet». Forslaget var innsendt av Alf Myrhaug, som herved kan vente seg en påskjønnelse på kr. 300,—. Gratulerer!

Det forslaget utvalget mente var nest best var «Nannestad-Nytt», innsendt av Einar Melby og Johan Ryddingstad, som hver vil få tilsendt kr. 150,— i premie.

Og til de som ikke vant, takk for oppslutningen!

O. H.

Moreppenmann med viktig rolle i Riksteateret Gikk til scenen med bussertifikat som bakgrunn Har nå 315 reisedager i året!

Blodet ruller noen takter fortere i årene på en del av oss under en fin teateropplevelse. For ikke å snakke om hva vi selv kunne utrettet på de skrå bredder! For dem som har valgt dette levebrødet har veien ofte vært kronglete. Vi vet f. eks. at vår store stjerne Liv Ullmann ble vraket ved teaterskolen og kom inn bakveien i den gjerning alle nå skjønner hun er født til.

Vi vet om en ung mann som gikk til scenen med et buss-sertifikat klasse II i lommen — — —!

— Nils Andersen, 32 år, bopel Moreppen, hvor er sammenheng mellom buss og scene?

— Først må jeg si at jeg er betydelig mer bussjåfør enn skuespiller. Forklaringen er at jeg arbeider for Erik Borgen på Jessheim, et firma som bl. a. leier ut busser til Riksteateret. Jeg ble tilbudt jobben som sjåfør, og har de siste 8 år vært på farten med en eller annen turné. På disse turene hjelpes vi ad hele mannskapet om oppgavene. Skuespillerne er ikke redde for å ta i et tak når det trengs, og vi teknikere er svært ofte statist. Ved såkalte åpne sceneskift blir vi ført forskjellige utkleddinger, — vi er kelner, gartearbeidere eller hva som passer. Da tar vi en tur over scenen og rasker med oss de overflødig rekvisitter. Det kan bli ganske mye å gjøre, hele «Peer Gynt» f. eks. var uten teppefall, den ene akten gled over i den andre, bortsett fra 2—3 pauser. I ett tilfelle var jeg ufrivillig statist, satt og slappet av med bena opp, brus og lesestoff. Da ble ved en feiltagelse hele side-teppet trukket fra — og der satt jeg, til publikums store morskap!

— En annen jobb som ofte følger med er lyskjøring. Her i Nannestad hender det vi sitter med lyspanelet i salen, da sidekulissene er nokså trange.

ØNSKER STØRRE PUBLIKUM I NANNESTAD

— Nannestad, ja, hvordan er det å komme hit, er vi et godt publikum?

— For meg er det selvfølgelig hyggelig å komme hit, har da også inntrykk av at de andre synes det samme. Men mest moro er det nok å spille for full sal, — folk burde kanskje påskjønne mer at Riksteatret kommer hit.

— Vi samtykker. Som innehaver av fast plass vet vi hvor iherdig vår lokale teatersjef strever for å få nok abonnenter til å fylle kvoten, for å unngå at Nannestad skal bli strøket av spilleruten. Men det skjer da at alt er fullt! Vi husker i farten både «Bør Børson», «Kardemomme by» og «Den spanske flue».

— De trekker flere folk enn det er plass til over alt, så det gjelder ikke!

— Ikke noe godt å si om Nannestad som teatersted?

— Joda, som takk får skuespillerne som regel noe personlig. I «Bør» var det wienerbrød, pepperkaker i «Kardemomme by», og flotte stoffluer til alle i «Den spanske flue», — det siste så publikum dessverre ikke.

17 TONN UTSTYR I BAGASJEN

— Dere har spilt på større arenaer enn vår lokale scene — og kanskje mindre?

— Det er en del av betingelsene for Riksteatrets virksomhet at vi kan klemme kulissene sammen og spille under trange forhold. Det gjøres ved å fjerne enkelte skjerm-brett og møbler, dette betyr ikke noe for helheten. En annen ytterlighet er de helt store oppsetninger som f. eks. «Peer Gynt», som er den hittil største oppgaven. Den spilte vi bare i store haller etter amfimonster, d.v.s. med scenen midt på gulvet og publikum på tre sider. Det var ikke noe lite flyttelass vi hadde med oss, 17 tonn utstyr, derav tribuner til 360 mennesker, og ialt 57 skuespillere og teknikere. Det hele ble fraktet i 2 busser, en stor trailer, samt 2 lastebiler.

ALLE EN STOR FAMILIE

— Den nydelige tinnbollen med dragehoder der, hvor har du fått den fra, unnskyld at vi spør?

— Av Liv Ullmann etter endt turné. Hvis du vil vite noe om henne, så kan jeg fortelle at hun er et alle tiders menneske, lett-vint å ha med å gjøre, og primadonnanykker finnes ikke i det hele tatt. På turnéer får vi sett menneskene bak maskene. De er greie, det er ikke ofte man har med noen som ikke er interessert i kontakt. Grinete kan vi selvfølgelig alle bli, én dag er det en skuespiller, den neste sjåføren. Men vi er avhengige av hverandre, og er nærmest som en stor familie — det er trist å skilles igjen.

— Hvor blir dere best mottatt?

— Jeg vil fremheve utkantstrøkene, Finnmark f. eks. vet jeg at folk reiser med båt i flere timer for å overvære en forestilling. Det gir stemning.

315 REISEDAGER IFJOR

— Hvor lang er sesongen, og hvilke andre jobber har en sjåfør i Riksteatret?

— Sesongen er fra ca. 1. sep-

Nils Andersen, her fotografert på scenen i «Den spanske flue».

tember og varer vinteren ut. Da fortsetter jeg med ennå mer kjøring — turisttrafikk og flytting. Ifjor hadde jeg ialt 315 reisedager, og det går bare så lenge man er ungkar.

— Du må jo absolutt like teatret. Noen spesiell bakgrunn?

— Ikke bortsett fra en periode i barndommen, da far var vaktmester på «lokalet» i Svene i Numedal. Da var scenen den naturlige lekeplass for både vaktmestrens og naboenes unger. Vi hadde ordentlig teppe som kunne trekkes for.

BUSSDRAMA I LOFOTEN

— Du føler din jobb som en daglig utfordring, og uansett hvor håpløst det hele kan synes, skal du ha alt på plass, så ruten kan følges — for publikum venter. Det er ikke bare på scenen det skjer noe, du opplevde noe dramatisk for 3 år siden, fortell!

— Vi turnerte med «Byen vår» i

Nord-Norge. Skuespillerne tok båten, og jeg skulle føre vår buss med alt utstyr frem til Bodø, hvor vi skulle ha forestilling neste dag. Med bussen var også en av musikerne og kostymedamen. Det blåste orkan. De tre luftelukene i bussen var allerede blåst bort, da vi kom til Rørvikskaret mellom Stamsund og Svolvev i Lofoten. Veien var bar til vi kom til toppen, men nedover var den speilblank. Vi sto bak i bussen for å kle oss til å sette på kjettinger. Da fikk si se at noe beveget seg, grunnen ble liksom borte under vinduene. Et vindkast holdt på å føre bussen ut over stupet, men den stoppet én meter fra kanten! De to andre kom seg med lokalbussen til Kabelvåg. Avtalen var at jeg skulle forsøke å få med meg vår buss — og hvis jeg ikke var nede om en time, skulle de sende hjelp.

— Du var ikke nede om en time?

— Nei. Jeg la kjettingene foran

Våre «gjemte» kunstnere:

Ole Kjønstad —

tegner av profesjon og representativ amatørmaler

Vi fortsetter serien om våre «gjemte» kunstnere. I dette nummer vil vi presentere maleren Ole Kjønstad. Til daglig reklametegner i Oslo, med oljemaling som hobby.

Vi kontaktet Ole Kjønstad for en samtale om hans hobby. Han fortalte at han allerede før skolealderen merket at anlegget for tegning var til stede. Og mens han gikk på skolen ble mange kladdbøker uttegnet. Til og med frikvarterene ble benyttet. Kjønstad måtte også tegne på oppdrag fra klassekameratene, for alle ville ha tegninger med Kjønstad's signatur.

Noen malerundervisning har Kjønstad ikke hatt, bortsett fra noen brevkurs om tegning og maling. Hjemme malte han bilder som han hadde stående, og det første maleriet han solgte var til en handelsreisende som tilfeldig fikk se bildene. Det fikk han 25 kroner for.

Siden er det blitt mange malerier. De fleste er malt på oppdrag fra folk. Derfor henger det i mange Nannestad-hjem bilder signert Ols Kjønstad, ikke bare i Nannestad, men i hver landsdel i Norge. Dette kommer av at Ole Kjønstad fikk oppdrag fra sine kamerater under militærtjenesten, og disse kom fra alle kanter av landet. Av oppdrag kan for eksempel nevnes «Bagn kirke» i Valdres.

Ole Kjønstad forteller at det er landskapsmalerier som står hans hjerte nærmest, men har også forsøkt seg som portrettmaler. Når han maler på oppdrag, er det helst etter bilder.

For noen år siden hadde Ole Kjønstad et 4 års Amerikaopphold. Dette var et ledd i utdannelsen til reklametegner, som han driver med til daglig. Under oppholdet ved skolen deltok Kjønstad i mange konkurranser og tok flere priser.

På spørsmål om hvorfor Kjønstad ikke er profesjonell kunstner, svarer han at dette er et økonomisk spørsmål. Klimaet er hardt, som han uttrykker det. Og han synes at kombinasjonen reklame-tegner — maler er bra. Selv om han kanskje skulle ønske seg mer tid til sin hobby.

Hva synes Kjønstad om moderne kunst?

— Det er mye bra, men også mye tvilsomt. Hvis bildet gir en opplevelse for deg, er det godt. Dette gjelder blant annet farge-sammensetningen.

Vi spør Ole Kjønstad hva folk helst vil ha av motiver.

— Det er kveldsstemming ved Råbjørn og solnedgangen, og da blir det gjerne til at jeg maler det, selv om jeg under produksjonen må bryte av sånn dann og vann for å forsøke å gi meg til kjenne i en annen uttrykksform, en form som gir meg selv og i mange tilfelle randre mye mer. Men det er nå en gang Råbjørn og solnedgangen folk vil ha og da får jeg vel fortsette noe i den duren også, sier tegner av profesjon og amatørmaleren Ole Kjønstad.

O. H.

BYGDESPEILETS

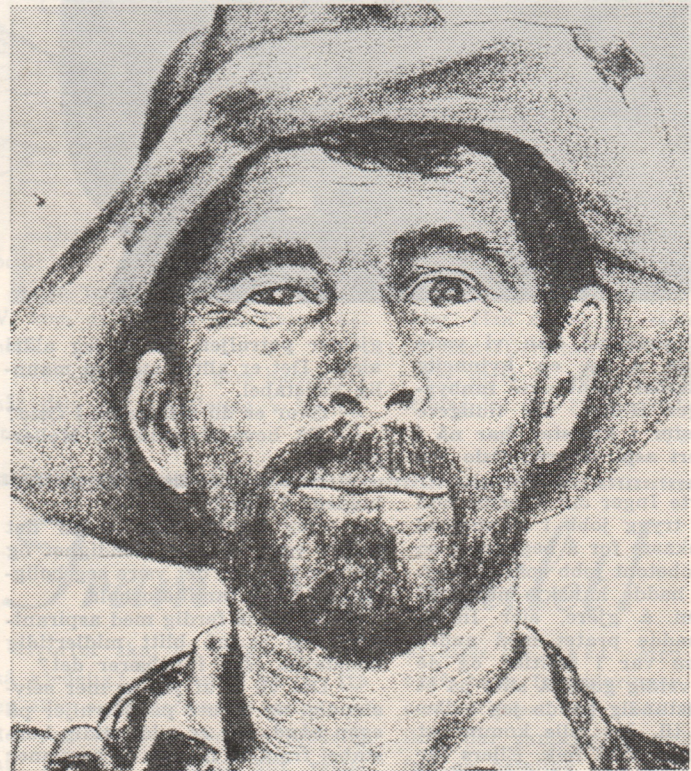
«HUSTEGNER»

Ole Kjønstad har sagt seg villig til å bistå «Bygdespeilet» med tegninger, et tilbud som redaksjonsutvalget har tatt imot med glede.

I dagens utgave vil en finne Kjønstads illustrasjoner til artikkelen om gruvedrift i Nannestad.

Ole Kjønstad med to av sine maleriproduksjoner.

Kjent fyr i Kjønstads strek.

Dette er ikke et fotografi. Derimot en akvarel av Ole Kjønstad.

hjulene, og fikk kjørt bussen på plass — kjørte stående uten sete og med åpen dør, så utgangen var sikret! Krabbet så rundt i stormen og festet kjettingene. Da jeg holdt på med den siste, kom et alvorlig vindkast og hvelvet bussen over meg og ut over kanten. Etter et fritt fall på 150 meter, stoppet den et øyeblikk på en hylle, og fortsatte så ennå 200 meter. Der lå den, både utstyr og buss var knust! Merkelig nok følte jeg meg hele tiden kald og rolig, og heldigvis var det bare støtfangeren som hadde vært borte i meg, da bussen veltet utover.

— Så kom vel hjelpen?

— Nei, været var så ille og veien så glatt at det ikke hadde noen hensikt å kjøre ut, så jeg nærmest krabbet meg ned Rørvikskaret.

— Da var det slutt på den turneen?

— Det tror vel du! I Bodø ble det mest nødvendige av garderobe og effekter skaffet til veie. Alle tok det pent, selv om det var hektiske timer. Og forestillingen ble spilt til den bestemte tid.

Denne historien sier ikke så lite om Riksteatrets arbeidsforhold. Spenning og innsatsvilje til siste teppesfall.

B. N.

Nannestadjente forlot kontorkrakken for å bli politikonstabel!

Også i Nannestad kan vi være bekjent av å ha en kvinnelig politikonstabel blant våre innbyggere. Inger Holter, vår tidligere norgesmester i kulestøt, har nå i ett år vært aspirant ved Oslo Politiet.

Vi spurte Inger om hvorfor hun forlot en trygg jobb i Nannestad kommunekasse for å begynne i en mer risikobetont jobb som politiet.

— Det hadde kanskje noe med spenningen å gjøre, sier Inger. — Jeg hadde pratet med andre jenter som var i politiet, og de likte seg veldig godt. Å slite på et kontor bestandig hadde jeg heller ikke lyst til. Jeg ville komme ut og i kontakt med folk. Ellers får jeg jo mye bedre anledning til å trene i den idretten som jeg er med i.

— Hva synes du nå etter ett år i jobben?

— Det har vært veldig interessant. Her får man innblikk og forståelse av alle de dårlige forhold som eksisterer. Jeg trives faktisk bedre og bedre for hver dag.

— Hva slags oppdrag er de mest vanlige?

— Det er vanlig ordenstjeneste, slik som fotpatrolje eller bilpatrolje. Vi har også trafikkregulering og bilkontroller. Disse foregår da helst om natten. Jeg har også vært innom Kriminalpolitiet i de forskjellige avdelinger der. Når det

gjelder patruljen, så er jeg aldri alene. Det er alltid med en mannlig konstabel.

— Hvor er du stasjonert i Oslo?

— På hovedstasjonen i Møllergata 19.

— Hva er ditt inntrykk av forholdene i Oslo?

—Jeg hadde ikke trodd det hadde vært så mye elendighet og dårlige forhold, det være seg boligforhold eller familieforhold.

— Du er nå ferdig med aspiranttiden og er nå blitt midlertidig konstabel. Hva innebærer det?

— Det vil si at jeg er mer selvstendig, og er ute på patruljer på egen hånd. Jeg er midlertidig konstabel fram til høsten og begynner da på den ett-årige politiskolen. Og da blir jeg fast politikonstabel.

— Hvilke krav stilles for å begynne på aspiranskurset?

— Realskole/ungdomsskole med høyeste kursplan i språk, og så bør man ha god fysikk og uplettet vandel.

— Er det vanskeligere for jenter å komme inn?

— Det kreves bedre fysikk hos jentene enn hos de mannlige. Derfor tar man opp bare et begrenset antall jenter hvert år. Men det er et økende antall jenter som søker seg til politiet.

— Ender jentene som kontor-damer etter endt utdannelse?

— De fleste kommer i de for-

Nannestads nye brannmester:

Brannvesenet i bygda har en god utgangsposisjon!

— Nytilsatt brannmester i Nannestad, Birger Kristofferser, hvorledes ser du på den nye jobben, og på bygdas brannvern som sådant?

— Jeg tiltrådte stillingen nå på nyåret, og mangler enda en del på å ha satt meg inn i alt som er nødvendig i denne funksjonen. Det synes imidlertid for meg at etableringen av brannvesenet i Nannestad har fått en bra start. Personlig ser jeg dette arbeidet som en utfordring, og jeg tror på et godt samarbeide for å få tjenesten til å gå så bra som mulig.

— Er brannvesenet utrykningsklart?

— Vi er klare til alle døgnets tider. Brannstasjonen på Gardermoen har alltid vakt ved en av våre fast ansatte. Ut over dette har vi i alt 15 deltidsansatte, som blir kalt opp ved alarm og dirigert direkte til brannstedet. Disse er fordelt på tre skiftordninger, slik at en tredjedel alltid har beredskapsvakt. Brannbil og utstyr står utrykningsklare her på brannstasjonen.

— Det er vel også andre oppgaver enn akkurat å slukke ild?

— Det er en rekke administra-

tive ting som skal følges opp. Jeg har nå etablert meg på mitt kontor i kommunehuset, men mye av min tid vil medgå til eksempelvis brannsyn rundt om i bygda. For øvrig skal brannkummer og hydranter registreres, og det gjelder å gjøre seg godt kjent, ikke minst med sikte på kjøreruter.

— Hva skal vi gjøre om ilden slipper løs?

— Prøv å begrense den mest mulig. Lukk dører og vinduer for å hindre lufttilførsel. Ring øyeblikkelig brannvesenet, og forsøk å holde i alle fall hodet kaldt!

— Hvor skal vi så ringe om det brenner?

— Telefon 8204, som nås over 01. — Noen personlige data om deg sjøl?

— Jeg bor på Løken II i Holter. Som fagmann i brantjenesten har jeg åtte år bak meg. Først fire år ved hovedbrannstasjonen i Oslo, så ett år ved redningsavdelingen på Grønland, og fram til årsskiftet tre år som røydykker ved Briskeby brannstasjon.

— Til slutt, brannmester Kristoffersen, et godt råd til folk?

— Vis varsomhet med ilden. Den kan være en farlig fiende!

skjellige avdelinger, blant annet som etterforskere eller de legger opp saker som skal fram i retten. Det er også mange som søker seg ut til lensmannskontorene.

— Hvor har du selv tenkt deg etter endt pliktår?

— Jeg tror ikke Oslo blir noe endelig sted å være. Så jeg vil nok søke meg ut i distriktet.

Vi ønsker Inger lykke til videre. Og hvem vet, kanskje vi får glede av henne som lensmannsbetjent her i Nannestad? **O. H.**

Tømmerfløtingen var ingen dans på roser

Det er ikke mange igjen av de gamle tømmerfløterne som var med på fløtingen omkring århundredskiftet. Olaus Bekken er en av dem. Han bor nå i Hurdal, men har arbeidet mye i Nannestad på fløting. Hans foreldre flyttet til småbruket Bekken i 1872, og Olaus har bodd der i hele sitt liv. Han hogg tømmer til han var 81 år, men så sviktet synet. De siste 8 årene har han vært blind, og han ligger nå til sengs. Men Olaus er usedvanlig åndsfrisk. Opplevelsene fra gamle dager sitter fast i hukommelsen. Og når han først begynner å fortelle kan han holde på i timevis.

«Bygdespeilet» har oppsøkt ham, og stilt noen spørsmål om hans liv som tømmerfløter.

— Når måtte du ut i arbeidslivet?

— Med det samme jeg hadde gått hos presten. Da ble jeg sendt på tømmerfløting i Øiangsjøen. All denne «ungguttene» vart sendt dit. Jeg var glad for å komme i arbeide, for da ble det penger å tjene.

— Hvor stor var daglønna?

— En krone dagen, og full lønn med en gang. Men så måtte en også arbeide. Det var strenge fløterlover en måtte rette seg etter.

— Hvordan foregikk fløtingen?

— Det var forskjellige arbeidslag som hadde hver sine oppgaver. Jeg var mest med på å «slå uti» og «ringe ut». Ett lag hadde flåta og fløtte til Dammen, mens noen spesielt sorterte karer hadde gjennomslippet. Der

var det viktig å få slept gjennom sånn passe tjukt, så det ikke vart tømmerband.

— Det hendte vel at det ble tømmerband i elva?

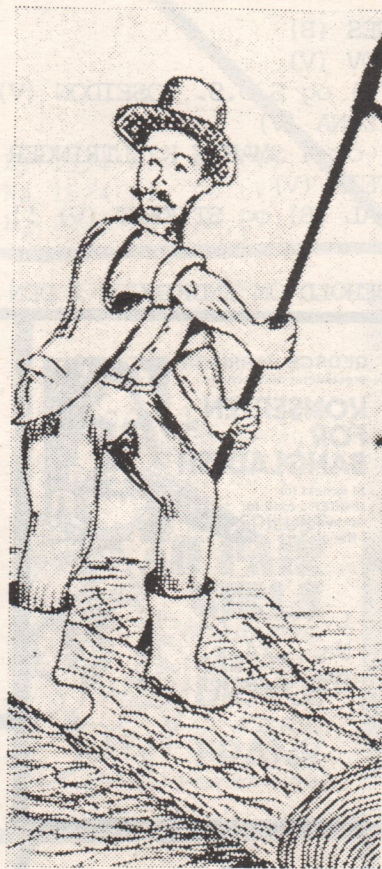
— Det hendte mange ganger. Men det var helst i Kverndøla og Leira. Der for vi styggende ille. Ikke noe husrom, så vi måtte sova ved «stubben» om natta, og arbeidet om dagen var hardt. Og detta var om våren så det var både vått og kaldt. Av og til måtte vi ha fyringsvakter for å greie oss om natta.

— Det hendte vel at dere måtte uti elva og ble gjennomvåte?

— Ja, våte. Hver eneste dag, helt opp til bringa. Den første våren jeg var med var jeg ung og kanskje litt «stakkarsvølen» og redd. Jeg husker det var blitt et digert band i Kverndøla. Når jeg kom dit var det allerede mange ute på bandet, så jeg sa til en av sjefene at jeg ikke hadde noe lyst til å gå utpå der, for elva gikk stri. Da fekk jeg bare beskjed om at hvis jeg ikke ville det, kunne jeg bare gå hjem. Sånne folk hadde de ikke bruk for!

— Hva gjorde du da?

— Jeg tok «hakastånga» mi, kjørta i bønn på elva og svingte meg utpå bandet. Det var flere meter djupt utpå, for bandet hadde demt opp. Da vi hadde holdt på ei tid begynte bandet å gå, og da var det bare om å gjøre å komme seg i land. En dukkert i iskaldt vatn var nødvendig for å komma helskinnet fra det.

— Dette var vel et livsfarlig arbeid?

— Ja, men det gikk merkelig bra. Vi kom da fra det med livet i behold.

— Hvor lenge var dere hjemme fra når dere var på fløting i Nannestad.

— Ei uke. Vi gikk på mandag morgen, og det tok en halv dag å komme fram. Turen startet i Rustad, videre til Klofjellet, Heggeliseter og Stråttjern. Det var en seig tur. Men det verste var at vi måtte ligge ute om natta «ved stubben» i all slags vær.

Dere kunne fått lungebetennelse

— Nå i dag skjønner jeg nesten ikke at vi kunne klare oss så bra som vi gjorde. Men hvis vi ville overleve måtte vi tjene penger, og da hadde en ikke så mange andre muligheter for arbeide. Jeg overdriper ikke når jeg sier at det mange ganger var umenneskelige oppgaver vi hadde å hankses med.

— Hva med mat og klær?

— Maten var bra den. Det var verst å få skikkelig fottøy. Jeg had de dårlige støvler like etter jeg begynte å arbeide. En dag jeg skulle gå til Nannestad på fløying fekk jeg låne et par flotte knestøvler av lær. Da jeg hadde gått med dem til Klofjellet, var beina nesten skinnløse. Støvlene passet nok ikke så helt bra.

— Hva gjorde du med det?

— Det var bare en ting å gjøre; — å slå dem fulle med isvatn. Det døyvet smertene i beina. Jo kaldere vatnet var, dess bedre var det!

Slik kan Olaus fortelle i lange tider. Han slutter sin samtale med oss med «Dere har det bra i dag».

Og dette er nok en velbegrunnet setning fra den 89 år gamle Olaus.

Tore G.

Hvor mange innbyggere er det i Nannestad i år 2000?

Det er vanskelig å si hvorledes befolkningsstatistikken for bygda vår vil utvikle seg i de nærmeste ti-årene. En ting kan imidlertid med sikkerhet fastslås, og det er at folketallet er økende, og at den økningen sannsynligvis vil fortsette. Med bakgrunn i den økning som har foregått og faktorene fruktbarhet, dødelighet og flytte-tilbøyelighet har Statistisk Sentralbyrå gjort visse beregninger over forventet folketall i blant annet Nannestad fram til år 2000. Når det gjelder fødselshyppigheten foreligger det to alternativer — ett med bakgrunn i gjennomsnittstallene for årene 1968—1971, og ett for årene 1970 og 1971, da fødselshyppigheten viste en noe synkende tendens.

Tar en for seg det første alterna-

tivet tilsier beregningene at Nannestad allerede i 1977 vil ha 7 565 innbyggere, hvorav 3 769 kvinner. I 1980 vil totalantallet ha økt til 7 975, og i 1985 vil det ytterligere ha vokst til 8 604. I år 1990 forutsettes innbyggertallet å ha passert 9 000, nærmere beregnet til 9 195, og i år 2000 vil en være oppe i hele 10 318.

Under det andre alternativet, med redusert fødselshyppighet, vil de forventede tall ligge noe lavere, eksempelvis vil således folketallet i 1980 være 7 814, i 1990 vil det ha økt til 8 801, og i år 2000 vil det være oppe i 9 600.

Dette er hva våre statistikere kan forutsi som sannsynlig. Og dermed er det mer eller mindre opp til den enkelte å sørge for at prognosene holder stikk!

Fram med smilet!

Hvorfor skal alt offentlig være så kjedelig? Får en et skriv fra en eller annen offentlig instans er det som regel så tørt og kjedelig at leseren nærmest blir vettaskremt av den overdrevne høytidelige tonen. Spesielt hvis det gjelder manglende betaling av ett eller annet. Men også ellers. Se også på kommunale sakslister, referater, vedtekter og rundskriv av forskjellige slag. Her kan mye gjøres for å få redusert noe av det gravalvorlige.

Nå er ikke Nannestad noe spesielt preget av dette forholdet. Tvert imot, det finnes kommuner som fører en kansellistil som kan gjøre ethvert departement misunnelig. Nannestads kommunekasserer slapp seg tidligere løs i sine annonser, og oppnådde i alle fall

at disse ble lest. Men siden er også hans formuleringer formalisert, stilisert, og nåde den som ikke har samkjøring mellom forfall og betaling.

Hva med vårt kommunestyre? Jo da, et saklig og bra sådan, og en god tone i debattene. Men det er da her så mange morsomme typer (!) at det går an å spandere et smil sånn av og til.

Dersom kommunestyret går i spissen, kanskje det kan smitte over på andre styrever, råd og utvalg etter hvert?

Utfordringen er der. Kanskje det kan tas opp som en sak i formannskapet?

La oss håpe det!

Jul E. Nissen.

NANNESTAD KOMM. KINO

KINOPROGRAM 23. FEBRUAR - 8 JUNI 1975:

VESTENS PIONERER (B) og PRIMA VARE (V)	Ly 23/2, N 26/2, Bj 2/3
GREV DRACULA (V)	Bj 26/2, Ly 27/2
DEN SISTE FLEKSNES (B)	Ly 2/3, N 5/3, Bj 9/3
PRÆRIENS HARDE LOV (V)	Bj 5/3, Ly 6/3
MORO TIL TUSEN (B) og S.O.S. POSEIDON (V)	Ly 9/3, N 12/3, Bj 16/3
RYTTEREN FRA ARIZONA (V)	Bj 12/3, Ly 13/3
FIRE KLOVNER (B) og 4 SMARTE KJELTRINGER (V)	Ly 16/3, N 19/3, Bj 23/3
UDYRET FRANKENSTEIN (V)	Bj 19/3, Ly 20/3
GJENNOM DØDENS DAL (B) og STIKKET (V) !!	Ly 23/3, N 25/3 NB!, Bj 30/3

NB! DET TAS FORBEHOLD OM ENDRINGER I DEN OPPSAITTE SPILLEPLAN.

George Harrison, initiativtakeren til **KONSERTEN FOR BANGLADESH**

GEORGE HARRISON presenterer sine venner i
KONSERTEN FOR BANGLADESH
apple 20.
til inntekt for UNICEF's fond for flyktningebarn i Bangladesh

Ly 31/3 kl. 17 (B)
Na 2/4 kl. 18 (B)
Bj 6/4 kl. 18 (B)

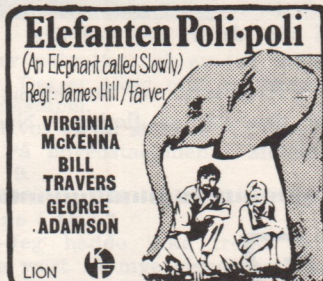
JERNMANNEN PÅ TOG NR. 19
(Emperor of the North)
Lee Marvin
Ernest Borgnine
Regi: ROBERT ALDRICH
De skrev historie med nevene!

Ly 31/3 kl. 19 (V)
Na 2/4 kl. 20 (V)
Bj 6/4 kl. 20 (V)
Bill.pris: 6,-

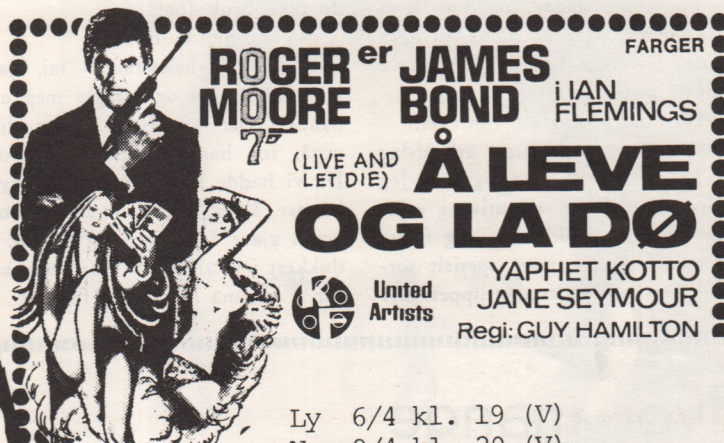
De levde
i flokk, som
ulver.

Bj 2/4 kl. 20 (V)
Ly 3/4 kl. 20 (V)

Ly 6/4 kl. 17 (B)
Na 9/4 kl. 18 (B)
Bj 13/4 kl. 18 (B)

Ly 6/4 kl. 19 (V)
Na 9/4 kl. 20 (V)
Bj 13/4 kl. 20 (V)
Bill.pris: 6,-

Bj 9/4 kl. 20 (V)
Ly 10/4 kl. 20 (V)
Bill.pris: 6,-

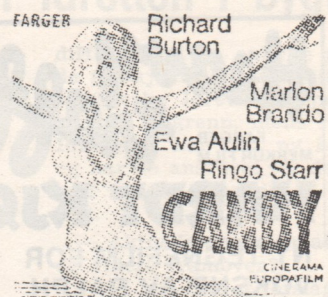
Ly 13/4 kl. 17 (B/5år)
Na 16/4 kl. 18 (B/5år)
Bj 20/4 kl. 18 (B/5år)

TRINITY-karenes nye western
TERENCE HILL
BUD SPENCER
RID ALDRI ALENE

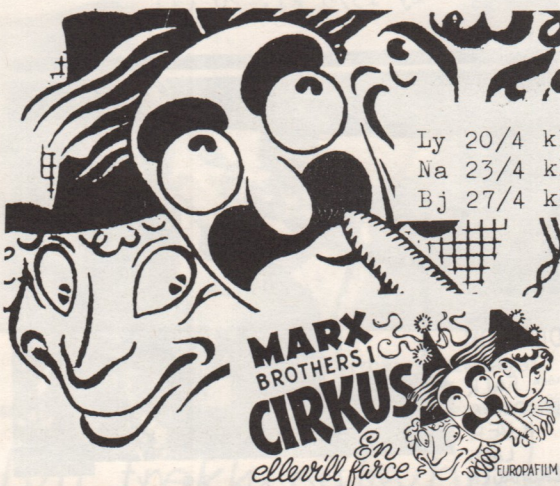
SCOPE
FARGER
SYNCRON

Ly 13/4 kl. 19 (V)
 Na 16/4 kl. 20 (V)
 Bj 20/4 kl. 20 (V)

FARGER
 Richard Burton
 Marlon Brando
 Ewa Aulin
 Ringo Starr
CANDY
 CINERAMA
 EUROPAFILM

Bj 16/4 kl. 20 (V)
 Ly 17/4 kl. 20 (V)

Ly 20/4 kl. 17 (B)
 Na 23/4 kl. 18 (B)
 Bj 27/4 kl. 18 (B)

MARX BROTHERS
CIRKUS
 En ellervill farce
 EUROPAFILM

Ly 20/4 kl. 19 (V)
 Na 23/4 kl. 20 (V)
 Bj 27/4 kl. 20 (V)

SEX-LYSTSPILLET
AU PAIR GIRLS
 (Å PÆR GØRLS)
GABRIELLE DRAKE
ASTRID FRANK
 FARGER · EUROPAFILM

JEAN-PAUL BELMONDO
 som
„Outsideren“
 En film av ROBERT ENRICO
 med JOANNA SHIMKUS
 SIDNEY CHAPLIN

Bj 23/4 kl. 20 (V)
 Ly 24/4 kl. 20 (V)

DEN FORSVUNDE
PÖLSEMAKER
 LEIF JUSTER ERNST DIESEN
 MERKUR FILM

Ly 27/4 kl. 17 (B)
 Na 30/4 kl. 18 (B)
 Bj 4/5 kl. 18 (B)

Johnny Got
His Gun
 TIMOTHY BOTTOMS
 MARSHA HUNT
 JASON ROBARDS
 DONALD SUTHERLAND
 KRITIKERPRISEN I CANNES
 VERDENS STERKESTE ANTIKRIGSFILM
 FARGER

Ly 27/4 kl. 19 (V/18 år)
 Na 30/4 kl. 20 (V/18 år)
 Bj 4/5 kl. 20 (V/18 år)

GLENN MORRIS
TARZANS HEVN
 EUROPAFILM

Ly 4/5 kl. 17 (B)
 Na 7/5 kl. 18 (B)
 Bj 11/5 kl. 18 (B)

En fartsfult western med
JOHN SAXON
Vestens glade desperados
 FARGER SCOPE
 EUROPAFILM

Ly 4/5 kl. 19 (V)
 Na 7/5 kl. 20 (V)
 Bj 11/5 kl. 20 (V)

Åtte glass
 ALISTAIR Mac LEANS
 FARGER SCOPE
 ANTHONY HOPKINS
 NATHALIE DELON
 CINERAMA
 EUROPAFILM

Bj 7/5 kl. 20 (V)
 Ly 8/5 kl. 20 (V)

Heavy traffic
FARGER
MERKUR FILM

HARDT KJØR.

NY TEGNEFILM FOR
VOKSNE AV RALPH
«FRITZ THE CAT» BAKSHI

Ly 11/5 kl. 19 (V/18 år)
Na 14/5 kl. 20* (V/18 år)
Bj 19/5 kl. 20 (V/18 år)

KANARIFUGLEN

JULIE EGE
ARNE LINDTNER NÆSS
LASSE KOLSTAD
GRY ENGER

EMI-produksjon
MERKUR FILM

Eastmancolor
Widescreen

En film av
PÅL BANG-HANSEN

Bj 14/5 kl. 20 (V)
Ly 15/5 kl. 20 (V)

DEN STØRSTE LATTER-SUKSESS I EUROPA PÅ LANG TID

Beat-gruppen «LES CHARLOTS» i:

SKJØR I KNOLLEN

Ly 19/5 kl. 17 (B)
Na 21/5 kl. 18 (B)
Bj 25/5 kl. 18 (B)

FARGER
WIDESCREEN

RUFUS
ALEXANDRA
STEWART
JEANGAVEN

JOSE GIOVANNI's
spennende

**HVOR ER DU BLITT
AV TOM? ou est passé TOM?**

Bj 21/5 kl. 20 (V)
Ly 22/5 kl. 20 (V)

SIW
ANDERSSON
LAURITZ
FALK
DIANA
KJÆR
LARS
BERGHAGEN

Foregår det
virkelig slik? JAN HALLDØFF'S

FIRMAFESTEN

Ly 19/5 kl. 19 (V)
Na 21/5 kl. 20 (V)
Bj 25/5 kl. 20 (V)

Walt Disney's
**Langbein i
OLYMPISK form**

Sporter sundt
Latter er sundere!

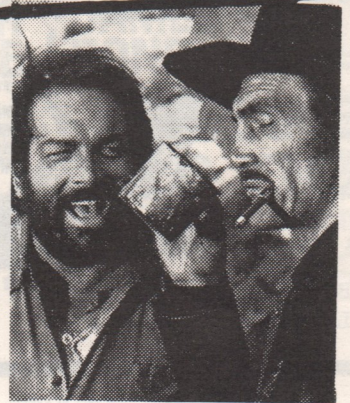
Ly 25/5 kl. 17 (B/ 5 år)
Na 28/5 kl. 18 (B/ 5 år)
Bj 1/6 kl. 18 (B/ 5 år)

**HARDE NEVER-
VARME COLTER**

(Halleluja...Amigo)

Ly 25/5 kl. 19 (V)
Na 28/5 kl. 20 (V)
Bj 1/6 kl. 20 (V)

BUD
SPENCER
JACK
PALANCE

MICHAEL RENNIE
KARIN DOR - CRAIG HILL
I GYSEREN
**DRACULA
JAGER**
..OPERASJON
TERROR..
FRANKENSTEIN

Bj 4/6 kl. 20 (V)
Ly 5/6 kl. 20 (V)

JOHNNY WEISSMULLER?
**TARZAN
OG
HAVFRUEN**

Ly 1/6 kl. 17 (B)
Na 4/6 kl. 18 (B)
Bj 8/6 kl. 18 (B)

**GISLENE
er vårt
våpen**

YVES
MONTAND

EUROPAFILM
FARGER
REGI:
COSTA-
GAVRAS

Ly 1/6 kl. 19 (V)
Na 4/6 kl. 20 (V)
Bj 8/6 kl. 20 (V)
Bill.pris: 6,-

Chris Mitchum
Karl Malden
Olivia Hussey
**SUMMERTIME
KILLER**

Chris Mitchum
**SUMMERTIME
KILLER**

Idrettens kontaktutvalg — et felles rådgivende organ for idretten i bygda

Steinar Solberg, formann i utvalget.

Et utvalg i Nannestad som kanskje ikke er så allment kjent, er Idrettens kontaktutvalg. Vi var til stede ved siste møte i utvalget. I den forbindelse spurte vi kontaktutvalgets formann, Steinar Solberg, om hva dette er.

— Det er et utvalg hvor et medlem fra hvert av Nannestads idrettslag er med.

— Hvorfor ble det opprettet?

— Det ble foreslått av Norges Idrettsforbund, for at selve idrettsinteressene skulle komme inn. Det skulle være et upolitisk utvalg og skulle ivareta idrettslagenes interesser overfor det kommunale Ungdoms- og idrettsutvalget. Altså et rådgivende organ. Gjennom dette utvalg er det også større muligheter for samarbeide mellom bygda idrettslag.

— Når ble det opprettet?

— I 1972.

— Hva slags saker blir behandlet i utvalget?

— Vesentlig økonomiske saker. Vi blir forelagt lagenes forslag til budsjett ved utdeling av midler fra kommunen. Likeledes tar vi for oss de nyanlegg de enkelte lag har planer om, og hvor disse bør plasseres, f. eks. hoppbakker eller slalåmbakker. Vi prøver da å få

differensiert de enkelte grener på de forskjellige lagene slik at Åsen og Bjerke Idrettslag spesialiserer seg på langrenn, mens Nannestad Idrettslag har fått ny hoppbakke og har da ansvaret for denne. Fotball har alle lagene på programmet.

— Aktuelle oppgaver akkurat nå og videre framover?

— Vi har fått et forslag til aktuelle arbeidsoppgaver fra Romerike Idrettskrets. Dette går kort ut på at vi skal ha møte med de politiske organer, hvor vi da skal informere om lagenes arbeide, ønsker og behov. Vi skal utarbeide prioritetsplan for anleggsutbyggingen ut fra lagenes behov for en 5 års periode. Videre følge opp region-, general- og reguleringsplanlegging med sikring av arealer til idrett, mosjonsidrett og friluftsliv. Og til slutt da sikre lagenes økonomi og behandle og samordne idrettslagenes søknader og oversende fellessøknaden til kommunen.

— Har formannen noen ønsker til slutt?

— Det må være et utvidet samarbeide mellom den kommunale Miljø- og friluftsnemnda og kontaktutvalget. **O. H.**

Nytt trekk i "bybildet" i Midtbygda

Før jul ble det litt av en flyttesjau for bygda lignings- og trygde-etater. Da tok nemlig etatene med seg sitt personell og utstyr fra kommunehuset og inn i nye lokaler i «Granåsbygget» i Midtbygda, der de nå er vel etablert i lyse og luftige lokaler i byggets annen etasje. Hele forretningsgården har en grunnflate på ca. 600 kvm. Det er planlagt at det også skal bli en helsestasjon i byggets annen

etasje. I første etasje vil post-åpneriet flytte inn. Det er ellers plass til en større og flere mindre forretninger, men noen bestemte leieforhold er ennå ikke opprettet.

Hele byggeprosjektet regnes å komme på om lag 3 millioner kroner. Det er byggmesterfirmaet Johs. Granås A.s som reiser bygget for egen regning, og skal leie ut kontor- og forretningslokalene.

Visste du - - - ?

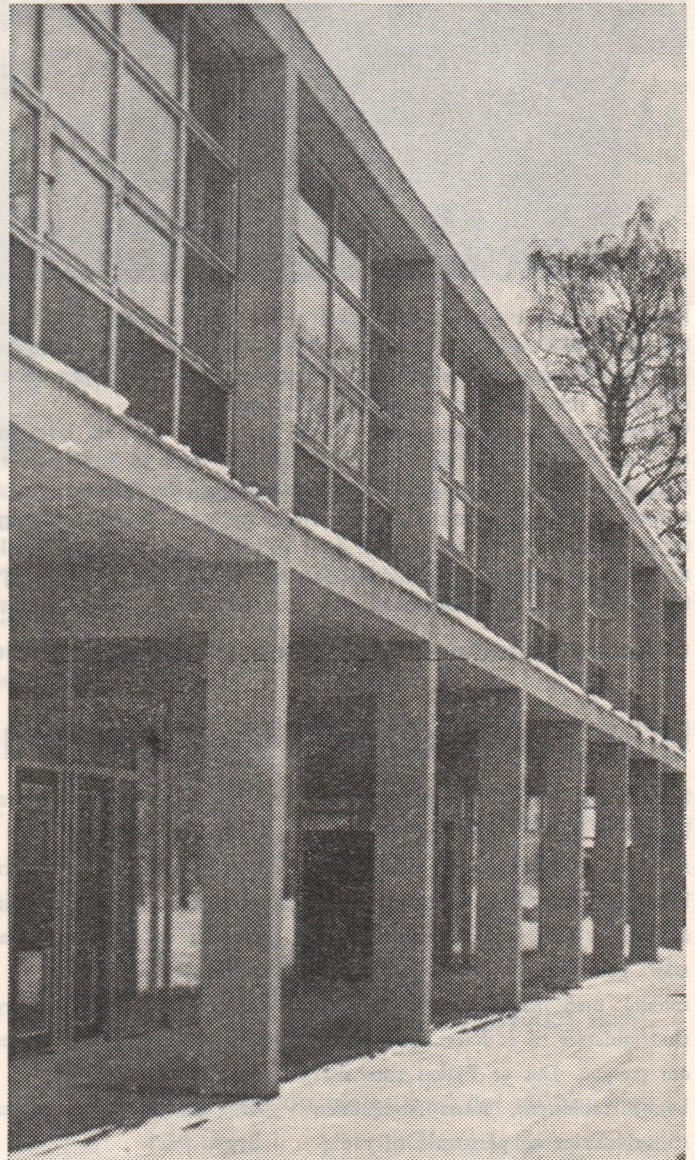
— at Nannestads samlede areal er 341 kvadratkilometer? Av dette er 17 kvkm. ferskvann. Størsteparten, 180 kvkm, ligger innen høydenivået 300 til 600 meter over havet. 143 kvkm. har en høyde på fra 150 til 300 meter, 11 kvkm. ligger mellom 60 og 150 meter, og 7 kvkm. ligger høyere enn 600 meter over havet.

— at gjennomsnittstemperaturen på Gardermoen, beregnet for hele året, er 4,3 plussgrader. Av årets 365 dager er det normalt

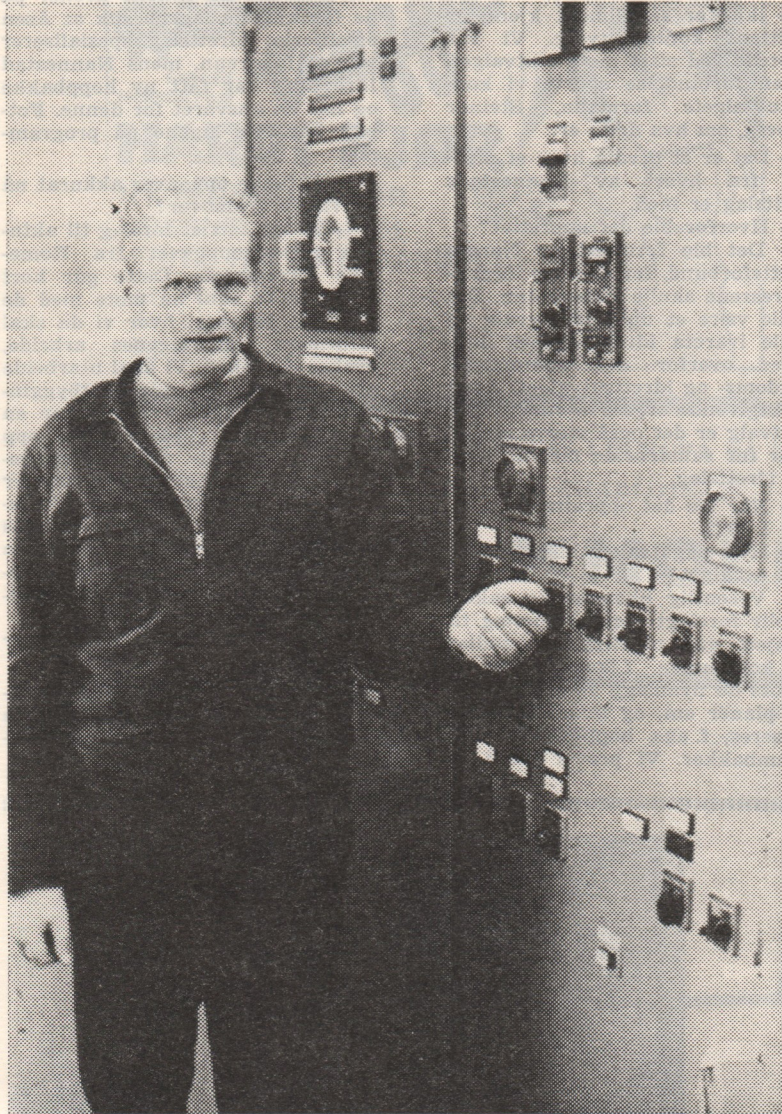
171 som har en minimumstemperatur på under 0 grader. På den annen side er det 225 døgn som har en **middeltemperatur** på over 0 grader.

— at den normale nedbørmengden for distriktet, målt på Gardermoen, er 832 mm i året. Av årets måneder er det august som er den mest nedbørsrike med hele 105 mm, og mars den tørreste med 32 mm.

Alle opplysningene er ved Statistisk Sentralbyrå.

Renseanlegget i Bahus er nå i drift

Renseanlegget i Bahus, som skal rense kloakkavløpene fra Midtbygda, ble satt i prøvedrift fra 1. oktober 1974. Foreløpig er det bare hovedløpet fra Sykehjemmet og det nye forretningsbygget i Midtbygda som passerer anlegget, men flere vil komme til etter hvert.

Vårt bilde viser driftsoperatør Henrik Hoff i sitt arbeide i renseanlegget. Her finner en foruten den store renehallen også et kontrollrom, kjøkken for betjening, og et lite kontor. Hoff forteller at renseprosessene blir automatisk registrert i kontrollrommet. Hans oppgave består i daglig ettersyn og kontroll, uttak av vannprøver som sendes ANØ, og regelmessig spyling av anlegget. Forøvrig blir avfallsproduktene sentrifugert en gang ukentlig, for dermed å utvinne tørravfall, som kan tilbakeføres til jordbruksformål.

Gratis flourbehandling for småbarn

Som et ledd i det forebyggende arbeide ved bygdas helsestasjoner er det nå innført tilskudd for gratis flourbehandling av barn i alderen 0-4 år. Det er skoletannlegene som forestår behandlingen, og foruten å snakke med foreldrene utdeler de fluortabletter til et halvt års forbruk om gangen. Det er Fylket som skal betale tablettene, mens kommunen stiller lokaler og personale til rådig-

het. Det er et videre ønske at det kan etableres en ordning som gjør det mulig å følge opp med behandling også senere, og at foreldrene også på andre måter lærer å ta vare på de små «tannbisser».

Ellers er det nytt av året at alle barn som er innskrevet ved skolene innkalles til behandling.

Det går framover med tannrøkten i bygda vår!

Lokaldebatt

Den politiske debatten i Nannestad

Som innflytter til Nannestad må jeg si at nivået på den politiske debatten i Nannestad forundrer meg. Det er nesten ikke mulig å slå opp i lokalaviser, Kommunale Informasjonsaviser eller A-nytt uten å støte på innlegg fra de to «kjempene» i det politiske liv her i bygda. Enten er det Terje Granerud som slenger «dritt» til Lennart Hovland, eller så er det omvendt. I et blad finner man å lese at Høyre har sviktet ungdommen. De aller fleste av disse innleggene er så primitive og barnslige at den gamle debatten mellom unger om hvem som har den sterkeste faren, vil opphøyes til godt lesestoff.

Et gammelt ord heter at «sjølskryt lukter det møkk av». Det er kanskje grunn til å minne kamphanene om det. For det er vel ikke her aktuelt å antyde at angrep er det beste forsvaret?

Dere oppnår imidlertid noe ved den måten å debattere på. Den vanlige mann og kvinne blir lei av å lese om

politikk hvor hovedhensikten ser ut til å være å sverte motparten mest mulig samt å fremheve seg selv. Dessuten, det er vel ikke trolig at det går noe raskere å omsette ord i handling når det skal «tullprates» så mye. Vi får også håpe at det ikke alltid er slik at den som skriker høyest blir hørt.

Hadde det ikke vært mulig å snakke ut seg imellom, og så gå sammen (i den grad det er mulig) om å løse bygdas problemer til innbyggernes beste? Slik det er nå, virker det ikke som det er akkurat den siden av saken som opptar de to herrer mest.

Hilsen

Ole J. Rangnes

Nannestads kirkeport

Lokal debatt er ikke riktig betegnelse på dette innlegg, da jeg bare ønsker svar på et spørsmål som jeg håper kan gis gjennom kommunens informasjonsavis.

Sommeren 1973 ble den gamle porten ved Nannestad kirke fjernet og erstattet av en ny. Som det fremgikk av meldinger i presse og NRK's lokalsending var ikke denne omgjøring godkjent av riksantikvaren. Da det nå er snart 2 år siden dette skjedde, og den nye porten ser ut til å være kommet for å bli, er jeg interessert i å vite om riksantikvaren har forlangt den gamle porten og muren gjenreist — og i tilfelle når dette skal skje?

B.N.

Innfødt.

ETTERLYSING

— Har du noe på hjertet som du gjerne vil dele med oss alle, er vår spalte «Lokal Debatt» det rette forum. Kanskje kan det være et aktuelt spørsmål, eller en idé du vil bringe videre?

Send ditt innlegg til avisen, adressert til en av redaksjonsutvalgets medlemmer. Oppgi navn og adresse, men hvis du ikke ønsker navnet under artikkelen, så gjør merksam på det.

Velkommen i våre spalter!

Speiderhytta Råbjørnkoia – rasteplass for søndagsturister

2. Nannestad speidergruppe holder speiderhytta Råbjørnkoia åpen som rasteplass hver søndag utover nu i skisesongen.

Koia ligger i øst-enden av Råbjørnvannet, ca. 7 km. nord-vest for Nannestad almennings sag ved Åsvegen. Den ligger således fint til for søndagsturister som velger å legge turen til denne delen av Romeriksåsen.

Det er inntil videre brøytet bilveg forbi Melbyseter, som ligger ca. 5 km. fra koia. Denne løypa skulle

passe fint for de som har med seg mindreårige.

Fra Bjertnessjøen, som ligger ca. 6 km syd for «Råbjørn», går det blåmerket løype fram til koia. Denne løypa er imidlertid noe krevende.

Fra koia er det blåmerkede løyper videre innover og oppover i åsen, hvor det fra flere steder er utrolig fin utsikt.

Speiderne ønsker velkommen til koia, og takker igjen Nannestad almenning

Sosialstyrets formann:

Forholdene må legges til rette slik at alle kan leve et fullverdig liv!

Det som er sosialstyrets oppgave, i videste forstand, er så langt som mulig å være med på å legge forholdene tilrette, slik at alle kan leve et fullverdig liv. Dette kommer da også tilsyne i våre budsjetter, som spenner fra institusjoner for småbarn til alders- og sykehjem, sier sosialstyrets formann Willy Moe.

Innenfor dette store området er det særlig en oppgave jeg gjerne vil få lov til å si en del om, fortsetter Moe, og det er omsorgen for eldre.

Det er alminnelig at et gammelt menneske som regel har et hovedønske — å få lov til å leve i sitt hus eller sin leilighet så lenge de orker. Å hjelpe til med dette er en av våre største oppgaver, til beste for den enkelte, og til beste for samfunnet. Skal dette lykkes er det en rekke felter vi må arbeide på: De må gis en tilstrekkelig pensjon til et enkelt men fullverdig liv. De må gjennom hjemmehjelp gis den håndrekning i dagliglivet som

er nødvendig, der hvor den enkeltes krefter ikke strekker til, må også til kontroll av at alt er i orden, sett fra vår side. De må få hjelp til reparasjoner i sine boliger, der dette er nødvendig, slik at de fortsatt kan bo i sine hjem. I en del tilfelle må vi ha trygdeleiligheter som vi kan tilby. Og vi ønsker et alderspensjonat, hvor den enkelte kan tilbys en del tjenester, men ellers leve et selvstendig liv innenfor et reglement.

Vi må ellers la hjemmesykepleien supplere hjemmehjelpen. Men den beste hjelpen vi kan gi, er å godta de eldre som en del av familien, til gjensidig glede og hjelp. Godta dette slik at vi er med på å legge forholdene til rette for at de kan bo sammen. Et ledd i dette er bygging av generasjonsboliger, — ofte et lite tilbygg til en familieleilighet. Dette er kanskje den beste løsning for de fleste, en løsning som bør oppmuntres fra samfunnets side.

Skal dette lykkes må vi ha hjelp fra den enkelte og fra andre organer innen samfunnet, ikke minst fra byg-

Vi ser her sosialstyrets formann Willy Moe og sosialsjef Rolf Nordengen under et styremøte i Nannestad sykehjem. Sosialstyret, som inkluderer barnevernsnemnd og edruskapsnemnd, består av 9 medlemmer. For innværende valgperiode er dette Willy Moe (formann), Lilla Laache (nestformann), Kjellfrid Håkenstad, Marie Granerud, Kari Evjebråten, Runa Myhrer, Nils Bårdsløkken, Gunnar Ødemark og Kåre Wiik. Sosialsjefen er styrets faste sekretær. Styret har vanligvis to møter månedlig, og alle møter blir nå holdt på sykehjemmet. Årlig behandles omkring 300 saker i sosialstyret.

ningsmyndighetenes side, som må hjelpe til med å finne løsninger, selv der hvor det synes vanskelig.

— Det snakkes så mye om misbruk av trygder og sosiale ytelser. Hva er din kommentar til dette?

— For ordens skyld vil jeg understreke at behandling av trygdeytelser foretas av andre organer enn sosialstyret, og utbetaling skjer via trygdekontoret. Jeg vil likevel få gi uttrykk for min oppfatning. Dette at det i så sterk grad snakkes om trygdemisbruk og misbruk av sosiale ytelser, er en meget sterk belastning for dem som er i den uheldige situasjon at de av forskjellige årsaker er slått ut og ikke lenger fungerer i arbeidslivet. Flesteparten av disse menneskene har ved sitt tidligere arbeid vært med på å bygge opp våre nåværende trygdeordninger. De har på grunnlag av legeerklæringer fått sin trygd, ofte etter lang ventetid og undersøkelser. Og jeg hverken kan eller vil trekke i tvil de avgjørelser som foreligger. Men en ting vet jeg; — at det som skulle være en hjelp for ulykkelige mennesker i mange tilfelle har blitt en tung byrde på grunn av påstandene om trygdemisbruk!

Sosialsjefen har samlet sin stab til orienterende møte.

Sang til Nannestad

Vi har to «Nannestad-sanger», denne som her er presentert og en forfattet av Gunvor Asen.

Sistnevnte skal vi komme tilbake til i et senere nummer av vår avis.

Langstrakt med bakker
Solfylt og vakker
Strekker seg bygda langs åsen i vest.
Tvers av det hele
Leira den dele
Renner så vid're som naboens gjest.

Veiene tvende
Ende til ende
Møter hverandre i nord og sør.
Holter og Bjerke
Forposter sterke
Vakt står om sentrum i evig honnør.

Kirkene alle
Tre kun i tallet
Perler på snor gjennom bygda er lagt.
Steinsgård kapellet
Har og sitt stelle
Lunt opp ved Hurdalsjøen's fengslende trakt.

Saktens litt bortgjemt
Dog ikke bortglemte
Gardemo's naboskap borger for det.
Flyver på vinger
Budskapet bringer:
Bygda er verdig fra oven å se.

Slaget på Laache
Står som i tåke
Håkon mot Skule på kjempende vis.
Wergelands «skyer»
Minnet fornyer
Glansen om bygda som tapt paradiset.

Nannestad-klangen,
Kjenner du sangen
Bruse i blodet for heimbygda's skjær.
Dypt inn' i barmen
Føler du varmen
Møte og møtes med det du har kjær.

Olaug Lerberg Østby.

Ungdomsskolens første styrer takker av — og nå vil han skrive drama!

Meier Hansen, ungdomsskolens første styrer, har takket av etter oppnådd aldersgrense. I nærmere ni år har han arbeidet i bygdas første ungdomsskole. Erfaringene er, etter hva han selv sier, gode.

— Og hva skal han gjøre som pensjonist?

— Skrive!

— Lærebøker?

— Å, lang ifra! Jeg vil skrive dramatik!

Før han kom til Nannestad var Meier Hansen borte i litt av hvert. I fire–fem år var han knyttet til Arbeiderbladet som freelance-journalist. Det gikk mest på intervjuer og reportasjer til avisens lørdagsbilag: «Lørdagskvelden». En del skriving ble det også for en rekke av fagforbundenes blader. Dessuten litt dramatik, og Meier Hansen er nok en av få Nannestad-sokninger som har fått skuespill oppført i Radioteatret.

Under felttoget i 1940 var han med som fenrik. Etter kapitulasjonen ble det aktiv tjeneste i hjemmefronten, en tjeneste som ikke alltid var ufarlig.

Yrkeskarrieren som lærer startet ved framhalds- og realskolen i Aukra, Romsdal. Her ble han i sju år. Deretter fire år i Ørsta på Sunnmøre, hvor han blant annet arbeidet med forskjellige forsøksordninger. I 1957 reiste han så til Seida i Tana kommune i Finnmark, hvor han deltok aktivt i oppbyggingen av ni-årig skole i kommunen. Oppholdet her varte i fire år. Deretter fulgte fem år i Norheimsund, inntil han så reiste til Nannestad og ble bygdas første ungdomsskolestyrer fra høsten 1966.

— Og erfaringene?

— Vi har et meget bra lærerkollegium. Dessuten er barna i Nannestad svært snille og omgjengelige. Vi har ikke hatt noen utpreget skoletretthet blant elevene, noe som jo ikke er så uvanlig for tida. Utvalget av læremidler og undervisningsutstyr har etter hvert blitt bra. Vi vet at det har vært tunge tak for kommunen.

— Det har blitt mer demokrati i skolen?

— Vi har fått mange nye instanser. Selv om dette i prinsippet er meget bra, bør vi ikke se bort fra at dette medfører mye møtevirksomhet. Dette er etter min oppfatning ikke bare av det gode. Det kan nedsette lærernes overskudd til å drive god undervisning.

— Ungdomsskole-ordningen som system har vært utsatt for krasse angrep. Ditt syn på dette?

— Det var også sterk kritikk den gang man innførte sju-årig skole. Vi skal huske på at ungdom i denne alderen som oftest er for unge til å gå ut i yrkeslivet. Men skolen er obligatorisk, og noen vil falle utenfor. For de som er mest preget av tretthet og leihet på skolen er det etter hvert blitt mulighet for å prøve seg i arbeidsmiljø. Jeg tror dette kan være positivt om man får de rette lærerne. Det viktigste ved innføring av ni-årig skole er allikevel at så mange flere har fått mulighet til å gå på skole.

— Du er også enig i prinsippet om enhetsskolen?

— Enhetsskolen er demokratisering. Dessuten, vi skal huske på at mange vil ha bedre utbytte av en yrkesutdannelse enn artium. Elevene blir bedre skikket for arbeidslivet.

— Men fjerne karakterene vil du ikke?

— Jeg tror ikke vi er modne for karakterfri skole enda. Karakterfri skole betinger nemlig to grunnleggende ting: For det første må vi ha en enhetsskole, en skole hvor all ungdom har mulighet for å komme inn. For det annet betinger karakterfri skole meget god kontakt mellom foreldre og skolen, bedre enn den er i dag.

— For å snakke om litt andre ting: Du har også vært politisk aktiv?

— Ja, jeg har vært formann i Tana Arbeiderparti en tid. Videre har jeg vært medlem av herredsstyret i Kvam

Meier Hansen har deltatt aktivt i arbeidet med å bygge ut 9-årig skole.

og Nannestad. Og så da to år som formann i Nannestad skolestyre. Jeg har alltid vært medlem av Arbeiderpartiet!

— Hvorfor Arbeiderpartiet?

— Enhver kristen bør da være Arbeiderparti-mann!

— Og hvordan skal så pensjonisttilværelsen tilbringes?

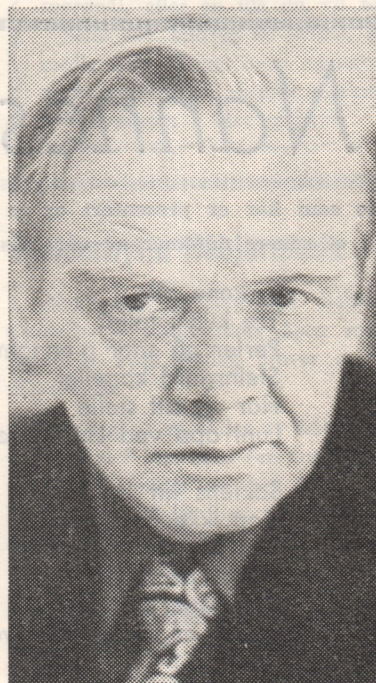
— Jeg vil bruke tida til å skrive. Har mange ideer.

— Lærebøker?

— Å, langt ifra! Jeg vil skrive dramatik! fastslår Meier Hansen.

T.G.

Ny trygdesjef:

Magne Ingvaldsen fra Rælingen

Magne Ingvaldsen er tilsatt som trygdesjef i Nannestad, og tiltrådte stillingen omtrent samtidig som trygdeetaten flyttet inn i nye lokaler i «Granåsbygget». Ingvaldsen har tidligere tjeneste fra såvel sosial- som trygdeetat, og kommer fra avdelingslederstilling i Rælingen, der han også er bosatt. Trygdesjefen har imidlertid på sikt planer om å skaffe seg bolig i Nannestad. Vi ser her Ingvaldsen på plass i sin nye stilling.

Kontorsjef Nilsen:

Økonomien må driftsmessig sies å være tilfredsstillende!

Ved utløpet av 1974 var det til kommunekassen kommet inn et samlet skattebeløp på kr. 19 168 709,—. I forhold til skatteinntekten i 1973 er dette en økning på kr. 3 529 637,—, eller ca. 22,57 pst.

Hvis det innkomne beløp for 1974 ses i sammenheng med det budsjetterte beløp for dette år er inntekten ca. 930 000,— høyere. Etter forholdene i vår kommune er dette et stort beløp, og det kan sikkert for mange gi grunn til å tro at kommunen nå har penger i overflod. Ved vurdering av dette forhold må en imidlertid ta tilstrekkelig hensyn til det som jeg i et tidligere nummer av informasjonsavisen har nevnt. Nemlig at vi i det foregående år — 1973 — fikk

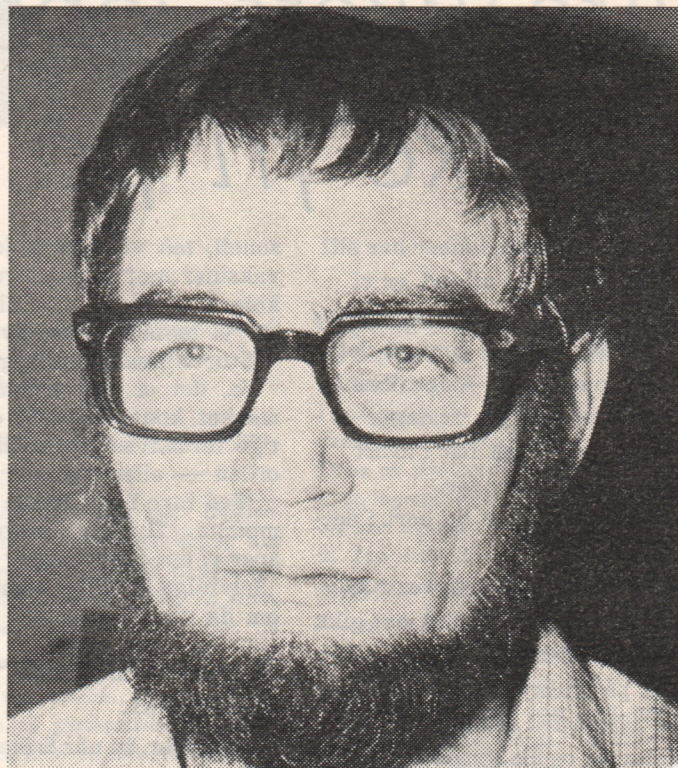
en *svikt* i inntekten på ca. 810 000,— kroner.

Når 1973 og 1974 ses i sammenheng vil en forstå at skatteinntgangen stort sett er blitt som ventet. Rent driftsmessig må kommunens økonomi derfor kunne betegnes som tilfredsstillende.

Når det gjelder investeringssektoren hadde vi i 1974 problemer med å skaffe de nødvendige lånemidler, men det gikk til slutt. Hvordan dette forhold vil utvikle seg for 1975 er ennå noe uvisst, men i øyeblikket er det ting som tyder på at lånemulighetene nå er noe lettere. La oss håpe at vi også lykkes denne gang.

T.N.

Ingeniøretaten har fått ny sjef

Ingolf Skaldebø tiltrådte sin stilling som kommuneingeniør i Nannestad på slutten av året som gikk. Skaldebø er opprinnelig fra Molde, men kom nå fra Frøya i Sør-Trøndelag, der han også var kommuneingeniør.

Ved siden av å være etatsjef er også kommuneingeniøren bygningssjef og brannsjef. Så her er det ikke tvil om at det er mange oppgaver. «Bygdespeilet» ønsker Skaldebø lykke til i sitt arbeide i denne krevende og viktige stillingen!

Katten og neket

Katten ligger flat og stilt under
neket,
og stirrer på fuglenes hakk.
Fugler kan som den, også leke.
Faller det aldri noen ned? Tar imot
med takk!

Han ligger og venter til den blir stiv
og kald,
da går han verdig inn i skuret.
Blir ingen fuglesteik i alle fall.
Det hjelper så lite å ligge å lure.

Fugler er noe herk med de vinga.
Kunne ha holdt seg på jorda nede.
Da kunne han, katten, ha vinga,
ja, han skulle spist dem med glede!

Men fuglen har vinger, derfor er den
fri.
Katter har myke poter, og er lure.
Igrunnen er de akkurat som vi,
når ingen ting klaffer, — blir vi
sure!

Edel Lindholm Hanssen

Barneoppdragelse

Ris må alle barn ha.
Det fekk vi, da vi var små!
Resultatet er blitt sær bra,
Så det er noe å bygge på!

Ungdom nå for tida er helt ville.
Gale ting gjorde slett ikke vi.
Nei, vi var føyelige og snille.
Streker gjorde vi bare på si.

Vi voksne er bra menn'sker,
med selvfølkelig rett til å dømme.
I alt virvaret vi nå rensker; —
Vi ser unge hva som kan seg sømme.

Enn om vi så oss med våre feil?
Så oss som barn og ungdom ser oss?
De er av oss, bilde som i et speil.
Vi ville forstå, avkom, likheten til
tross!

Edel Lindholm Hanssen

"SUPERPENDLER" FRA NANNESTAD:

Tre ukers jobb i Nigeria — en uke fri på Preståsen

At en av Norges sønner har sitt virke i det store utland, er vi vant til. Men å treffe på en som passer sin daglige dont på det sorte kontingent — og tilbringer de månedlige fridager i Nannestad — det har i hvert fall ikke vi gjort før.

Hvordan dumpet du bort i dette Hemstad?

Jeg arbeidet som flyver i Mey-Air flyselskap, som bekjent gikk konkurs i februar 74. Etter å ha søkt på forskjellige jobber, fikk jeg tilbud fra selskaper i Iran, Malaysia og Bahamas i Mellom-amerika. I det siste tilfellet ville jeg bli utlånt sammen med en hel besetning til Nigeria Airways. Det tilbudet fristet mest, bl. a. fordi jeg fikk anledning til å «pendle» hjem til familien her.

Du har ingen betenkeligheter med å fly for et såvidt fremmed selskap. Sikkerhetsmessig f. eks.

Det er i grunnen ikke forskjell på flysikkerheten. Dette er et IATA selskap, d. v. s. tilsluttet den internasjonale flyorganisasjon. Hva vedlikehold av flyene angår, besørger dette av et irsk selskap.

Dine skipperkolleger fra Mey-Air — hvor har de tatt vegen?

5 av dem er i Iran og 2 i Lagos, og de er forøvrig flere skandinaver ombord på «mitt fly» i Nigeria.

Det er nærliggende å spørre om hvorfor denne utlendighet?

Simpelthen fordi markedet i Skandinavia er sprenget for piloter. Det er flere årsaker — bensinkrisen — uroligheter i ferielandene sørpå, i det hele tatt er det en nedgang på chartermarkedet, noe som har resultert i konkurs også i selskaper i Tyskland og England.

Klimaforandring og sykdomsfare

Og du er vel proppet med vaksiner og medisiner for å tåle alle de fremmede basiller?

Som alt annet flyvende per-

sonell, må vi være a jour med vaksiner mot kopper, gul feber, kolera, tyfus, o. s. v. Ellers spiser vi malaria-piller hver uke.

Stor klimaforandring?

Ja, det er høy luftfuktighet, mørket kommer brått og kraftige tordenvær hører til dagens orden — eller nattens.

Med fare for å rokke ved den modige flyvers helgenglorie, spør vi om de har radar ombord. Selvfølgelig, og vi styrer utenom de verste skyene.

Familien fornøyd med «pendlingen».

Hva gjør du når friheten time kaller?

Så setter jeg meg på et av våre fly til London. Derfra er det SAS til Norge. Turen tar i alt 12 timer og rytmen er 21 dagers arbeide og 9 dagers fri.

Det var ikke i Lagos, men Gardermoen dere hadde i tankene, da Preståsen ble valgt som bopel?

Bildet forandret seg rett etter innflytting i eget hus, men vi bestemte oss for å bli boende. Foretrekker landet, ikke minst for guttenes skyld (2 og 4 år). Jeg er selv oppvokst i Trysil, kona i Størdal. Og vi liker oss alle godt.

For oss er ikke situasjonen verre enn at pappa'n i huset var Odøling med pendlerjobb i Oslo, sier fru Brit. **B. N.**

Visste du ---?

— at det i Akershus fylke var et innbyggertall på 349 508 pr. 1. oktober i 1974? Tallet økte siden 1. januar med 3 600. Alle kommuner, unntatt Rælingen, økte sitt folketall i 3. kvartal i 1974.

— at Nannestads folketall økte fra 7 053 pr. 1. januar 1974 til 7 134 pr. 1/10 74? Pr. 1/7 1974 var det 7 081 nannestad-sokninger. I 3. kvartal ble det født 14, samtidig som 14 døde. Innflyttingen i samme periode var 165 personer, og 112 flyttet ut av kommunen. Totalt gir dette en netto tilvekst på 53 personer i 3. kvartal av 1974.

— at tettstedet Maura i 1960 hadde 616 innbyggere? Dette tallet var i 1970 vokst til 1 002 i løpet av en tiårsperiode. Tettstedet Maura er nå beregnet til å omfatte 600 dekar. Dette vil si at hver enkelt person har ca. 600 kvm. i gjennomsnitt til sin disposisjon.

— at det pr. 1. januar 1974 var ansatt 12 landbruksvikarer i kommunene i Akershus fylke? Det var imidlertid bare 13 av fylkets 22 kommuner som hadde en godkjent ordning med landbruksvikar. I alt var det 385 bruk som fikk landbruksvikarhjelp i fylket i 1974.

— at Nannestads hittil eneste landbruksvikar i 1973 ga sin assistanse til i alt 50 jordbrukere? 11 av disse tilfellene skjedde i forbindelse med brukers sykdom. Totalt kostet landbruksvikarordningen i Nannestad 57 000 kroner i 1973.

— at det i 1973 ble registrert 186 eiendomssalg i Nannestad? Totalt dreide dette seg om en omsetning på 8 595 000 kroner. Året før ble det omsatt 193 eiendommer, til en samlet verdi av 8 678 000 kroner.

— at det pr. 15. juni 1974 var 14

Fra Nannestad

ved århundreskiftet

Lærer Anders Syltevik forteller

Skolegangen før sentraliseringens tidsalder var nok fattig på tilbud og utstyr. Og mye avhang av lærerens kvalifikasjoner. Som regel var det bare én lærer. Men han hadde til gjengjeld stor plass i bygda og barnas liv. Mange vil nok nikke bekræftende, når vi i denne forbindelse nevner 91-årig lærer Anders Syltevik. Han er nå bosatt i Moreppen på gården Knepe, og han lar oss få del i sine godt bevarte erindringer.

DET FØRSTE MØTE MED ENGELSTADSKOLEN

Den 13. oktober i 1905 kom jeg om kvelden til Jessheim stasjon. Jeg var blitt ansatt som lærer ved Engelstad skole i Nannestad. Det sto to herrer og ventet på meg, — det var Ivar Næsse og Ola Fodnes, begge lærere. Vi ruslet opover. Ved Sandbakken ved Hovin sa Fodnes takk for seg, og Næsse og jeg fortsatte. Det var mørkt før vi kom frem til Engelstad, hvor vi tok inn hos Olaus Homble, som var formann i skolekretsen. Dagen etter var det søndag, og Næsse skulle til Skarnes, — vi var ikke redde for å gå i gamle dager. Jeg fulgte ham forbi Jessheim, og gikk så tilbake til Engelstad. Mandag morgen så jeg skolen for første gang.

Det var en stor nybygget tømmerbygning fra 1902, med vedskåle og do på si. Jeg ruslet inn i klasserommet, hvor det satt 34 elever og ven-

tet. Jeg hilste på dem, og ropte opp navnene etter protokollen. De undret seg sikkert over den nye læreren. Det var 3 årskull i øverste klasse, og enda var det noen som var satt igjen, de hadde ikke nådd skolens mål som det het. Jeg lærte smått om senn å kjenne dem, og vi ble mer og mer godvenner.

SKOLEJULETREFEST FOR 70 ÅR SIDEN

Jeg husker godt den første juletrefesten jeg hadde, — ungene var ikke så fordringsfulle den gangen. Først var vi langt borte i Bidslerhagen og fant juletre, og noen av oss satt sammen og klippet juletrepynt, — stiger, korgene o.l. av glanspapir. Så var jeg hos kjøpmann Kjos og kjøpte appelsiner og nøtter og litt gotter. Jeg prutet på prisen, og fikk det billig. Jeg måtte ha lys, både store til å sette i staker rundt veggene — når jeg tenker på det, var det nokså brannfarlig — og juletrelys. Det var mye arbeide med å rydde rommet for pulter og å få treet istand. Jentene skulle ha med seg smørbrød og 10 øre. Gutten betalte 15 øre. Det var smått med penger den gangen, noen kunne nok ikke være med p.g.a. denne betingen. Gleden og moroa var stor, og det var så fullt at vi måtte danne 3 ringer rundt juletreet.

EN BIL BESØKER SKOLEN

Det var i 1907, det banket på døren i lesetimen på skolen. På mitt «Kom inn» peste den trinne veterinærkaptein Hveem inn. «Syltevik, Syltevik, vil I se noget rart?» Det ville vi. Alt det rare som var å se. Han hadde det ute på veien. Ungene marsjerte ut, — og der sto det en bil, antagelig en Ford. Bil hadde jeg sett før i Kristiania. Men dette var barnas første møte med dette rare kjøretøyet. Hvordan den virket måtte sjåføren forklare, — om motoren, hvor bensinen rant, om hvordan hjulene virket. Vi fikk også demonstrert at den kunne gå, det durte og gikk. Vi sto og kopte, og jeg sa til barna: «Dette er noget nytt, som kommer. Tenk dere til å kjøre etter veiene uten hest foran!» Jeg takket kaptein Hveem så meget for synet; han hadde lånt

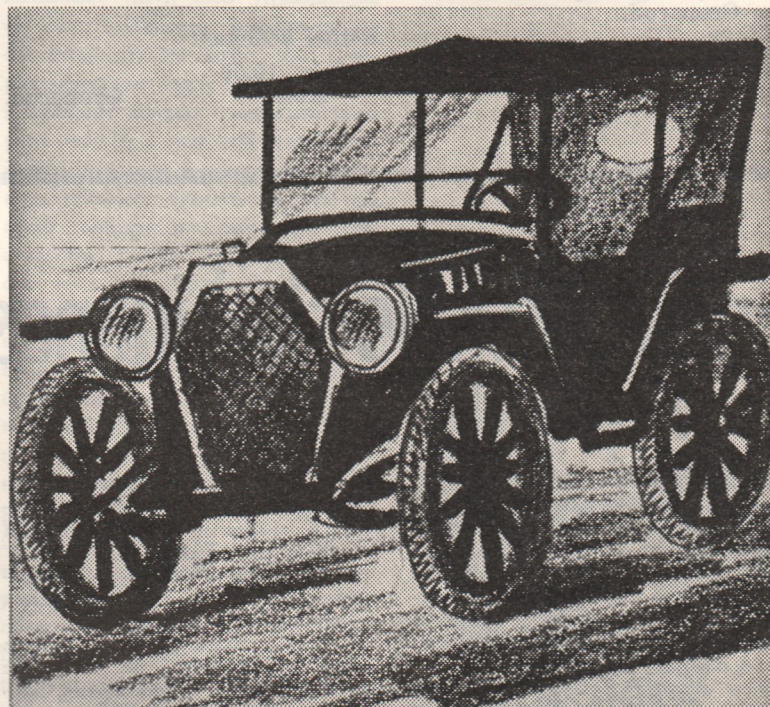
både bil og sjåfør av generalen på Gardermoen for at vi på skolen skulle få se den.

DET FØRSTE FLY PÅ GARDERMOEN CA. 1908

Det var en alminnelig sak i Nannestad at når helgen kom, skulle alle som kunne ta seg en tur til Gardermoen. «Det klarer i øst, sa jenta, som skulle til Gardermoen.» Der var alltid noe som hendte der, og mye ungdom var samlet. En søndag jeg ruslet ute på gårdsplassen på Engelstadskolen, kom en mengde folk forbi, og det var en som ropte: «Skal du ikke være med på Gardermoen, da?» «Hva er det for noget rart der?» «Vet du ikke det, løytnant Dons er der og skal flyge over Oslofjorden fra Horten til Moss!» Ja, da måtte jeg også slå følge. Den gang gikk og ruslet det folk langs alle veier. Da vi kom til Vesleplassen, til Trondsens hotell (som lå mellom Vesleplassen og Storeplassen, hvor de store hvite bygningene ligger nå), var det samlet en mengde folk, som sto og så på en rar liten maskin. Den så ut som en stor flue, med to svarte

vinger, en liten kropp hvor motoren var, og med en propell i spissen. Tre soldater sto på hver side og holdt i maskinen. — Å, som vi beundret denne rare tingen. Der kom løytnant Dons ut fra hotellet, klatret opp på setet, og soldatene tok tak: Motoren ble satt i gang. «Nu bærer det i vei!» sa han Lars Flaen. To motorer og propellen durte. «Slipp!» skrek flyverer, og soldatene slapp taket. Da rullet maskinen litt bortover — og stanset! Han prøvde en gang til, men det gikk ikke. Den som fikk moroa i gang var Lars Flaen: «Heisan, se der oppe i skyene, der seiler han!» og skar grimaser. Og folk lo så de skrek. Dons kom ikke opp den gang. Dagen etter gikk han visst noe i været, men datt ned og fordervet seg så han måtte på sykehuset. Siden sto jeg en dag på Ekeberg i Oslo sammen med noen andre og så svensken Sederblom svinge seg opp fra Etterstadsletten i Østre Aker, og fare høyt over Kristiania by. Da sto vi og undret oss, og følte at eventyret var blitt virkelighet, og at en ny tid var kommet.

B.N.

salgssteder for all slags øl i Nannestad? Bygda hadde samtidig 2 skjenkesteder for alkoholholdige drikker — ett for vin, pils og bayer, og ett for kun sistnevnte øltyper.

— at det pr. 1. oktober 1973 var 1 083 elever i Nannestads 5 grunnskoler. I fylket som helhet var det 54 562, etter en samlet økning på 1,7 prosent fra foregående år.

Alle disse tallene er hentet fra Statistisk Sentralbyrås publikasjon «Nye distriktstall» nr. 12 for 1974.

Velkommen til kirkene!

Bjerke kirke

- 16/2 kl. 11.00
Høymesse. Nattverd.
Haus.
- 26/2 kl. 19.30
Fastegudstjeneste.
Granerud.
- 2/3 kl. 11.00
Høymesse. Granerud.
- 16/3 kl. 11.00
Høymesse. Haus.
Høymesse. Haus.
- 27/3 kl. 11.00
Høymesse. Nattverd.
Haus.
- 31/3 kl. 11.00
Høytidsgudstjeneste. Offer.
Granerud.
- 13/4 kl. 11.00
Høymesse. Haus.

Holter kirke

- 23/2 kl. 11.00
Høymesse. Nattverd.
Granerud.
- 28/2 kl. 19.30
Fastegudstjeneste. Offer til
Kirkens Nødhjelp.
Granerud.
- 9/3 kl. 11.00
Høymesse. Haus.
- 16/3 kl. 19.00
Eide og Granerud.
- 23/3 kl. 11.00
Familiegudstjeneste. Offer
til Kirkens Nødhjelp.
Granerud.
- 28/3 kl. 11.00
Høymesse. Nattverd.
Haus.
- 30/3 kl. 11.00
Høytidsgudstjeneste. Offer.
Granerud.
- 6/4 kl. 11.00
Høymesse. Haus.

Nannestad kirke

- 23/2 kl. 11.00
Høymesse. Nattverd.
Haus.
- 28/2 kl. 19.30
9/3 kl. 11.00
Høymesse. Granerud.
- 16/3 kl. 17.00 Merk tiden!
Musikkandakt. Kollekt til
orgelpiper.
Se «Fra orgelkrakken».
Haus.
- 23/3 kl. 11.00
til Kirkens Nødhjelp.
Haus.
- 27/3 kl. 19.00
Aftensang. Nattverd.
Granerud.
- 30/3 kl. 11.00
Høytidsgudstjeneste. Offer.
Haus
- 6/4 kl. 11.00
Høymesse. Granerud.

Steinsgård kirke

- 16/2 kl. 11.00
Høymesse. Nattverd.
Granerud.
- 2/3 kl. 11.00
Høymesse. Haus.
- 12/3 kl. 19.30
Fastegudstjeneste. Haus
- 16/3 kl. 11.00
Høymesse. Granerud.
- 28/3 kl. 11.00
Høymesse. Nattverd.
Granerud.
- 31/3 kl. 11.00
Høytidsgudstjeneste. Offer.
Haus.
- 13/4 kl. 11.00
Høymesse. Granerud

Bethel bedehus:

- 28/3 kl. 19.00
Møte. Granerud.

Bekkestua:

- 27/3 kl. 12.00
Sportsgudstjeneste.
Granerud.

Klippen bedehus:

- 27/3 kl. 19.00
Møte. Nattverd. Haus.

Nannestad sykehjem:

- 16/2 kl. 15.00
Andakt. Haus.
- 2/3 kl. 15.00
Andakt. Granerud
- 28/3 kl. 15.00
Andakt. Nattverd.
Granerud.

Friidrettsskole skal igangsettes i Nannestad til våren:

Vil forsøke å stimulere til øket friidrettsinteresse i bygda igjen. Nannestad Idrettslag arbeider intenst for å få igang en friidrettsskole for barn og unge i alderen 7—15 år. Det er tatt kontakt med de andre idrettslagene her i bygda, for å få til et samarbeide. Friidrettsskolen skal drives i sommer, og hensikten er å stimulere de unge til idrettsaktivitet og spesielt til friidrett. Nannestad har jo fra tidligere år visse solide tradi-

sjoner innenfor friidretten. Informasjonsavisen har hatt en prat med treneren i friidrettsgruppa i Nannestad Idrettslag om tiltaket.

— Åge Yri, trener i friidrettsgruppen i Nannestad Idrettslag, hva er egentlig en friidrettsskole?

— Den gir barn og unge i alderen 7—15 år innføring i de forskjellige friidrettsøvelser — løp, lengde, høyde, kast med ball, spyd, diskos osv. Hvis vi får tilslutning fra tilstrekke-

lig mange av bygdas yngre, skulle vi kunne få igang dette på Nannestad stadion allerede til våren.

— Hvordan foregår instruksjonen? — Deltagerne inndeles i to eller flere grupper som blir plassert omkring på stadion i forskjellige øvelsesfelter. Gruppene forflytter seg fra felt til felt, og har sin instruktør med seg hele tiden. På denne måte skaper man variasjon både for trener og for deltagerne. Vi får en omgang på forsom-

meren og en på ettersommeren — en gang i uken og ialt nærmere ti øvelseskvelder.

— Er det ikke noe merkelig å trene i selve sesongen?

— Hvis det bare hadde vært trening, ville svaret nok vært ja. Imidlertid regner vi med å legge inn et konkurransemoment, bl. a. med å avslutte med et bygdemesterskap over to kvelder.

— Skal Nannestad Idrettslag drive

Aktuelle hjelpeordninger for hjemmene

Sosialsjef Rolf Nordengen orienterer

Vi har i dette nummeret gitt en del orientering om sosialsektorens oppgaver i bygda vår. I samme anledning har vi også bedt sosialsjef Rolf Nordengen om å gi en oversikt over aktuelle hjelpeordninger for hjemmene. Vi lar sosialsjefen orientere:

Hjelpeordningene for hjemmene omfatter husmorvikarvirksomheten og hjemmehjelp for eldre og uføre, og drives etter departementets retningslinjer. En har for tiden tre husmorvikarer ansatt i kommunen. Dette forholdet har vært av såvidt kort varighet at det er for tidlig å si i hvilke grad behovet vil være dekket. Med hensyn til tilvisning av begge typer hjelp, følges § 6 i retningslinjene (sitat):

Hjelp kan tilvises ethvert hjem hvor det er behov for hjelp forat det daglige stellet kan ivaretas på en forsvarlig måte. Ved tilvisning av hjelp skal det taes hensyn til det konkrete behov uansett botid i kommunen og nasjonalitet. Under ellers like vilkår skal hjem med dårlig økonomi ha fortrinnsrett. (sitat slutt)

Husmorvikarenes arbeidstid er fra kl. 08.00 til 16.00. Behovet vurderes for hvert enkelt oppdrag, iblant kan hun ivareta stellet i to familier på

en gang. Arbeidsområdet skulle navnet tilsi, dette omfatter dog ikke storrengjøring.

HJEMMEHJELP FOR ELDRE

Hjemmehjelp for eldre og uføre utføres idag av ca. 80 hjemmehjelpere fordelt over hele bygda. En del av disse er familiehjelpere. Det kan tilvises inntil 12 timer hjelp pr. uke. I akutte tilfelle, over kortere perioder, kan dette timetall utvides. Dessverre har den økonomiske situasjon i kommunen tvunget fram en reduksjon i antall tilviste timer i året som gikk, og særlig lyst ser det ikke ut for 1975, i det denne post på budsjettet, når det tas hensyn til økte omkostninger, ikke er gitt noen reell økning i forhold til siste års budsjett. Dette kan komme til å føre til ytterligere reduksjon av det tilviste timeantall fordi en ser det riktigere å kunne gi alle som har behov for det, litt hjelp, enn å la noen få være alene om å nyte godt av dette tilbud.

EN DEL AV UTGIFTENE MÅ BETALES

Hjelpemottakeren må betale en viss sum i refusjon til kommunen. Beløpets størrelse er avhengig av siste års inntekt. Eldre og uføre som oppe-

bærer kommunale særytelser, får hjelpen gratis. Det er anledning til å søke sosialstyret om hel eller delvis ettergivelse av kravet. Staten og folketrygden dekker forøvrig 35 pst. av de samlede utgifter til hjelpeordningene. Alle henvendelser om hjelp må skje til sosialkontoret.

Sosialstyret har ansvaret for administrasjonen av hjelpeordningene, og sykepleiesjefen ivaretar den daglige ledelse. Sosialstyret er overfor formannskap og kommunestyre det ansvarlige organ i kommunen i alle spørsmål som angår hjelpeordningene.

I 1974 mottok i alt 52 hjem husmorvikarhjelp, og 82 hjem hadde hjemmehjelp.

HJEMMESYKEPLEIEN

Hjemmesykepleien drives etter sosialdepartementets retningslinjer. Hjemmesykepleien er også kalt «institusjonens forlengede arm», og skal være et supplement og alternativ til institusjonsopphold. Dette når pasientens lege finner at behandling og/eller observasjon kan ivaretas på en medisinsk forsvarlig måte i hjemmet. Hjemmesykepleiens personell består av 1 sykepleiesjef i hel stilling, en sykepleier i halv stilling, en hjelpepleier i halv stilling og kontorassistent i hel stilling. Det overordnede medisinske tilsyn med virksomheten er tillagt fylkeslegen. Sosialstyret har det administrative ansvar, med sykepleiesjefen som daglig leder. All hjemmesykepleie foregår i samarbeid med pasientens lege, men også etter behov i samarbeid med fysioterapeut, sosionom, sykehjem, sykehus etc. Det må alltid foreligge rekvisisjon fra lege, dette for å sikre at pasienten får den rette behandling. Ved utskrivning av dårlige pasienter fra sykehus til hjemmepleie kontakter sykehuset hjemmesykepleien og gir nødvendige opplysninger om pasienten. Hjemmesykepleier kontakter deretter hjemmet, slik at planlegging av pasientens hjemkomst og stell skjer i nært samarbeid med familien. Sykepleiesjefen har anledning til å reise til sykehuset for å etablere kontakt med pasientens lege/pleiere der og ikke minst med pasienten selv. For å avlaste familien, forsøker en å yte husmorvikarhjelp, evt. hjemmehjelp i tillegg til sykepleie når det er behov for det. Hjemmesykepleie er ikke

bare stell av en pasient i en seng. Langt oftere er det behov for at det settes injeksjoner, skiftes på sår, fjernes sting, hjelpes med medisiner, hjelpe med ukentlige bad etc. Sistnevnte foregår ofte ved at et av badene i sykehjemmet lånes når institusjonen ikke har behov selv for dette.

UTLÅN AV SYKEUTSTYR

Videre er hjemmesykepleien behjelpelig med å formidle tekniske hjelpemidler av enhver art, disse utlånes gratis av Nannestad Sanitetsforening. Ved behov for følge av pasienter til og fra institusjonen, har hjemmesykepleien mulighet for å bistå med dette. Hjemmesykepleien er et relativt rimelig service tilbud for kommunen ved at 75 pst. av utgiftene refunderes av folketrygden. Sett under ett, ville det derfor være svært ønskelig med større bevilgninger til de øvrige hjelpeordninger, og spesielt hjemmehjelp. Det går ikke an å ta mange svært pleietrengende pasienter ut av institusjonen all den stund familien, som belastes tungt ved dette ikke ka ntilbys rimelig mengde hjelp ved siden av sykepleien.

Hjemmesykepleien hadde i 1974 i alt 142 pasienter, og ialt 1053 hjemmebesøk.

Fortsettelse fra side 22

et slikt opplegg alene?

— Nei, vi har tatt kontakt med andre idrettslag i bygda med sikte på et samarbeide. Dette er nødvendig for å få det hele i skikkelig gjenge.

— Har dere funnet på dette selv?

— Ideen er hentet fra Eidsvoll, der Eidsvold Idrætsforening har gode erfaringer med et slikt opplegg. De har drevet på i tre år — med tildels og oppslutning. I tillegg til å avslutte med et Eidsvoldmesterskap, har de innlagt en løpskarusell der poenget var å fullføre fem av åtte mulige løp i den periode fri-idrettskolen virker.

— Påmeldingen, hvordan ordnes den?

— Vi har tenkt å ordne påmelding gjennom skolen, idet vi håper på et nært samarbeide med disse. Jeg vil,

fortsetter Yri, dessuten understreke at skolen er basert på å gi grunninnføring, slik at det ikke er nødvendig å kunne noe på forhånd.

— Penger?

— Det er vel rimelig at instruktørene får en minimal godtgjørelse pr. time for sin innsats — det har de fått i Eidsvold. Totalt skulle det ikke bety noen særlige utgifter hverken for den enkelte deltager eller klubbene. Enda bedre ville det selv sagt være hvis man fikk en kommunal interesse for tiltaket nedfelt i økonomisk tilskudd.

— Og formålet?

— I en tid har fri-idretten i bygda vært på tilbakegang. Det er vårt håp at et slikt tiltak bl. a. kan hjelpe den på vei oppover igjen. Oppslutningen blant de unge er av vesentlig betydning i så måte. Det er her vi må satse, fastslår Åge Yri.

Rolf Nordengen tror ikke på trygdemisbruk i Nannestad

— De trygdede har det fortsatt dårligst!

Det kommer en liten latter fra sosialsjef Rolf Nordengen da vi spør ham om det er mye trygdemisbruk i Nannestad. — Nei, den myten kan jeg være med å avlive, sier han. — Vi skal huske på at enhver innvilget trygd er prøvet medisinsk — og tilfredsstillende dermed de krav som er satt. En helt annen sak er det kanskje at vi bruker en del trygdemidler på feil måte, og det kan jeg gjerne være med på og diskutere. Men for å illustrere: Vi må bare erkjenne at de som er trygdet, fortsatt er de mennesker som har dårligst levestandard i dette landet, sier Nordengen.

— Dette med at det misbrukes trygder er en litt for generell påstand, mener Nordengen. — Jeg er også noe usikker på hva man mener med uttrykket, men går ut fra at det siktes til faste trygder. Det vi da bør huske på er at alle innvilgede trygder innenfor Folketrygdens rammer er prøvet medisinsk, og tilfredsstillende de krav som er satt opp. Jeg har derfor ingen mistro.

— En helt annen sak er det vi kanskje bruker en del trygdemidler på feil måte. Vi har et arbeidsliv som tar lite hensyn til folk med handicap, og dermed blir de som ikke kan fungere 100 pst. satt utenfor. Dette er sløsing med arbeidskraft. De som er i denne situasjonen kan jo ikke sies å misbruke trygder. Det finnes ikke noe alternativ. Slike ting gjør seg også gjeldende i Nannestad — kanskje mer enn andre steder. Vi har som kjent få arbeidsplasser og dermed et lite variert tilbud.

— Men alle snakker jo om hvor forferdelig dette trygdemisbruket er?

— Uten å være for kategorisk må en vel kunne hevde at dette har sammenheng med omkostningene. Det er en kjensgjerning at et godt utbygget trygdesystem koster samfunnet mange penger. I en tid hvor debatten i stor grad preges av dette med skatter og avgiftsnivå, vil man ofte søke etter de offentlige ytelser som koster penger. I en slik situasjon står

vi kanskje lagelig til for hogg. Dessuten, det var en tid at det var nærmest pop blant politikerne å love stadig mer med hensyn til sosiale ytelser. Dette førte nok til at veksten innen etaten gikk noe fortere enn hva samfunnet strengt tatt hadde råd til.

— La meg allikevel få legge til poengterer Rolf Nordengen, at vi må erkjenne at de som er trygdet fortsatt er de som er dårligst stillet i vårt samfunn.

— Hvor mye penger bruker egentlig sosialetaten i Nannestad?

— Vårt bruttobudsjett lyder nå på 10,6 millioner kroner. Forskjellige refusjonsordninger gjør at vi netto kommer ut med 4,8 millioner kroner. Herfra kan vi trekke 2,7 millioner kroner, som utgjør kommunens andel av folketrygden. Dermed er Nannestad kommunes årlige utgifter på om lag to millioner kroner.

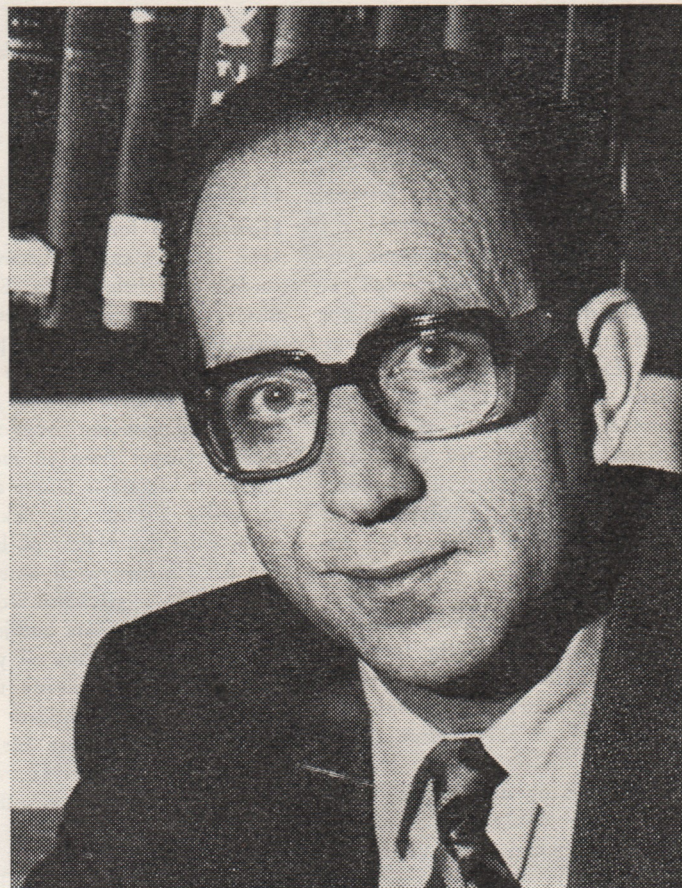
— Hovedoppgaver i tida framover?

— La meg først få nevne at vi i 1974 har realisert to prosjekter av stor betydning for de sosiale hjelpeapparatet i Nannestad. Det ene er ferdigstillelsen av det nye sykehjemmet. Det andre at vi har fått en avdeling med vernede arbeidsplasser på Maurra.

— Først på lista nå står ominnredning av gamle hjemmet. Dessuten må vi nå søke å løse spørsmålet om daginstitusjoner. Det er min oppfatning at dette bør skje før det blir for stort og vanskelig å gjøre noe med. På dette området foreligger også en utredning over behovet som kan danne utgangspunkt for hvordan vi skal angripe problemet.

— Er det lenge til vi får noe helse- og sosialsenter i Nannestad?

— Spørsmålet er ikke vurdert. Derimot har helsesenter i tilknytning til det nye sykehjemmet vært på tale. Jeg ser også at man har begynt å diskutere spørsmålet om legesenter. Jeg tror det er viktig for Nannestad at slike ting avklares så snart som mulig, før det etableres noe separat. Et legesenter bør nemlig ikke bli bare et legesenter. Vi bør få en konsentrasjon av de hjelpemidler som er be-

— De bærende prinsipp må være å hjelpe de som av en eller annen grunn ikke har greid å følge med i utviklingen, sier sosialsjef Rolf Nordengen.

slektet — slik at befolkningen får et samordnet tilbud. Folk bør på samme sted få den hjelp de har behov for, både med hensyn til helse- og sosialtjenester, trygdeorganer, arbeidsformidling, attføring og rettleiing.

— Mange har vanskelig for å finne fram i alle støtteordningene. Et godt råd?

— Årsaken til dette er at vi har et oppsplittet apparat. Etter hvert som de sosiale ytelser bygges ut vil de også stadig omfatte flere mennesker som vil ha behov for å orientere seg. Her har vi en fordel i små kommuner, med mer gjennomsiktede forhold. Allikevel hadde det vært ønskelig at vi kunne drive noe mer oppsøkende virksomhet. Det er ofte slik at mange ikke blir klar over sine rettmessige tilgodehavender før vi har truffet dem. Ellers prøver vi å kanalisere informasjon gjennom leger, hjemmehjelp osv. Dessuten håper vi å kunne nytte informasjonsavisa en del. Ellers er det jo ubegrenset anledning til å henvende seg her på kontoret,

og vi vil hjelpe så langt det er praktisk mulig.

— Til slutt Rolf Nordengen: Hvorfor bør vi gå inn for fortsatt utbygging av det sosiale hjelpeapparatet i bygda vår?

— Vi har alltid vært enig om at vi skal hjelpe dem som av en eller annen grunn ikke har greid å følge med i utviklingen. Dette har vært et grunnleggende politisk prinsipp. Når vårt samfunn derfor har hatt ressurser, har det ført til at vi har kunnet bygge ut hjelpen i takt med den vanlige velstandsutviklingen. En gang var det en målsetting for sosialetaten å gjøre seg selv overflødig. Det har ikke skjedd. Tvertimot. Av mange årsaker har vi fått et samfunn med økende behov for slike tjenester — ikke minst råd og veiledning. Folk har ikke lenger så sterke røtter i hjemmet og miljøet. Dermed har behovet for større offentlig støtte vokst. — Derfor bør hjelpeapparatet bygges videre ut, sier sosialsjef Rolf Nordengen.